

PEDAGÓGUSOK LAPJA

LXI ÉVFOLYAM
A PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE HÍRLAPJA ÉS HÍRLEVELE
2005. OKTÓBER 18.
ALAPÍTVÁ: 1945-BEN

10.

UNIÓS SZINTEN, EURÓVAL!

Ösztönző és kecsegtető várakozás vagy meddő, délibábos ábránd a magyarországi pedagógusok számára az, hogy bérüket belátható időn belül euróban és az uniós átlag közelében, netán a fölött kapják. Az euró bevezetése körül kialakult vita mindenesetre elbizonytalanít minket. Nemrég még azt hallottuk a miniszterelnöktől, hogy nem kell bámi áron menekülni nemzeti valutánktól, ha emiatt a társadalompolitikai célok nem vagy csak jóval később valósulnak meg. Nyilvánvalóan a liberális koalíciós partner és a gazdasági lobbij nyomására legutóbb viszont már azt mondta, hogy olyan politikát kell folytatni, amely lehetővé teszi az euró 2010-es bevezetését. Azaz 2008-ra a költségvetési hiányt olyan mértékűre kell csökkenteni, hogy az megfeleljen a maastrichti kritériumoknak. Természetesen most is rögtön megjelentek a „bölcsek” ellenzéki tanácsok a szigorú takarékosági intézkedések bevezetésére, arra, hogy a kormány minden második lapot tépjen ki a 2006-ra beterjesztett költségvetési javaslatból stb. Milyen költségvetési alkura számíthatunk ezek után? Hány száz milliárd forintot kell lefagyni jövőre, majd a következő években, miközben az adóterhek is folyamatosan csökkenteni akarjuk az eddigi gyakorlat szerint úgy, hogy nem vagyunk tekintettel a közszolgáltatás (oktatás, egészségügy stb.) finanszírozási szükségleteire!? Az előttünk álló három évben olyan nagyszámú költségvetési hiányt kell lefagyni, amely a teljes közszféra egyéves finanszírozási szükséglete.

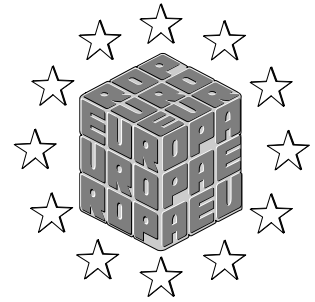
Minden hazai munkavállaló alapvető kérdése természetesen nem az, hogy euróban vagy forintban kapja a fizetését, hanem az, hogy mit vásárolhat érte. Különösen a pedagógusok számára kényes (szenzibilis) probléma ez, és folyamatában a mindenkori költségvetés, hiszen az elmúlt másfél évtized sokirányú tapasztalattal ruházott fel, és megannyi reagálással szembesített bennünket. A Glatz Ferenc minisztersége idején bekövetkezett kétszeri felzárkóztató béremelés hatására 1990-ben a pedagógus-átlagkereset mintegy 16%-kal volt magasabb a nemzetgazdasági átlagnál. Ám 1995-ben már 2,1%-kal, 2000-ben pedig 5%-kal maradt el attól. Pedig a Pokomi-féle pedagógusszakmai szorók megkülönböztetett pozíciót teremtettek számunkra. „Kiemelték bennünket” az átlag közalkalmazottak sorából. Kaptunk is érte elég elmarasztalást.

A korábbi nemzetgazdasági kereseti arányokat a 2002. szeptemberi béremelés állította helyre, amelynek hatására 2003-ban már 18,4%-kal múlta felül a pedagóguskereset az országos átlagot. Ez a szint a 2004-ben elmaradt béremelés miatt 10,2%-ra csökkent, a 2005-ben bekövetkezett kétszeri emelés (7,4+4,5%) nyomán a nemzetgazdasági átlag fölötti 15-16%-ra nőtt. A 2006. évi kormányzati bérajánlat (4,5% szeptember 1-től) – amennyiben nem sikerül a tárgyalások során feljebb tornáznia – nyilvánvalóan ismét lefelé viszi a nívót. Miközben 2002 óta lépten-nyomon azt halljuk, hogy a választási ígérek teljesítése a kormányt túlköltekezésre kényszerítette, és a közszférának és a pedagógusoknak adott indokolatlanul magas béremelés az oka a költségvetési hiánynak. Mindezzel késleltetik az euró bevezetését is. Pedig ezzel a kétségtelenül jelentős lépéssel nem történt más, mint az, hogy megteremtettük az uniós kereseti arányokat (nem a bérszínvonalat!), és ezáltal az oktatási ágazat a nemzetgazdasági ágak kereseti ranglistáján a korábbi 8-9. helyről a 4-5. helyre jött fel. Igaz ugyan, hogy mindez jelentős forrásokat igényel, hiszen a közoktatásra fordított költségek nagyobbik hányadát a bérek viszik el. Nem véletlen tehát, hogy a pedagógusok kereseti helyzetének alakulása nyomon követhető a költségvetés közoktatási kiadásainak GDP-százalékában kifejezett arányaiban is. 1990-ben például a GDP közoktatásra fordított hányada 4,59% volt, 2000-ben pedig csupán 3,41%. Ez az arány 2003-ban 4,17 százalékra emelkedett, 2004-ben pedig 3,93%-ra csökkent, 2005-ben pedig ismét 4% fölé fog lépni.

A közszféra legtöbb munkavállalót foglalkoztató területe, a büdzsé legnagyobb fogyasztója az oktatás. Ezért az országos és a helyi költségvetési viták során a döntéshozók leginkább ennek az ágazatnak a finanszírozására, létszámára fókuszálnak. A PSZ tisztségviselői jól ismerik, hogy mivel jár mindez, és hogyan deformálhatja helyzetünket. A közoktatási törvény és a helyi pedagógiai programok szakmai előrelépéseit, ágazatunk progresszióját a finanszírozási szempontok ugyanis lépten-nyomon visszavetik. Ráadásul a közoktatás kettős finanszírozása folyamatos egymásra mutogatást eredményez: a kormány az önkormányzatokra, az önkormányzatok a kormányra mutogatnak. A közoktatás pedig a kettő között örlődik, miközben az önkormányzati lobbij egyre kevésbé az oktatási normatívák emeléséért, mindinkább a szabadon felhasználható pénzeszközökért küzd, a szakmai törvényekből pedig igyekszik kiemelteni a kötelezettségeket.

Az euró bevezetéséhez kapcsolódó költségvetési szigorítások az előttünk álló években még nehezebb helyzetet teremthetnek. A közös pénznem előbb-utóbb elfogadtatik, az uniós bérszínvonal elérése azonban ezáltal távolabb kerül. A közoktatás pedig egyre problematikusabb finanszírozási helyzetbe jut. Nem lenne jobb mégis a miniszterelnök előző álláspontja szerint a társadalompolitikai célokra is tekintettel lenni?

Árok Antal

A TARTALOMBÓL:

- **A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI**
- **PSZ-ÁLLÁSFOGLALÁS A 2006. ÉVI BÉRAJÁNLATRÓL**
- **MEGALAKULT A PSZ IFJÚSÁGI TAGOZATA**
- **EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM**
- **AZOK A NYOLCVANAS, KILENCVENES ÉVEK**
- **DROG MÁSKÉPPEN**
- **ÁLLÁSINTERJÚ ÍRÓINKKAL, KÖLTŐINKKEL**
- **HAZAI MOZAIK**
- **MENNYIT ÉR A DIPLOMA?**
- **BORBAN AZ EGÉSZSÉG**
- **MKB NYUGDÍJPÉNZTÁR**
- **PL-ÚTMUTATÓ:**
 - **A 13. HAVI ILLETMÉNY; VÁLTOZÁSOK A FOGLALKOZTATÁSBAN; FIGYELMEZTETÉS, FEGYELMI ELJÁRÁS; BŐVÜLŐ PSZ–MAKASSZOLGÁLTATÁSOK**

In memoriam KEDVES HENRIK (1919–2005)

Szeptember 12-én a gyászolók sokasága (köztük felesége és leánya) búcsúzott egykori Tolna megyei titkáruktól, röviddel 86. életének betöltése előtt elhunyt **Kedves Henriktől** – a Szekszárd közeli Zomba község temetőjében. Ott lelta végső nyughelyét, ahol 1938-ban pedagóguspályáját elkezdte. Szakszervezetünket a gyászszertartáson **Árok Antal** alelnökünk, **Sárdi Lajos** korábbi nyugdíjas elnökünk és **Filöpné Szűcs Mária** Tolna megyei titkáruknak, elnökségünk tagja képviselte.

Néhány adat feledhetetlen kollégánk kivételesen gazdag életéből! A bajai tanítóképző elvégzése után a főiskolai diplomát is megszerezte, egyre fejlesztve szaktudását, oktatástügyi és mozgalmi felkészültségét, társadalmi jártaságát. Az eltelt évtizedek során társadalmi funkcióban a megyei bizottság tiszteletbeli elnöke, majd nyugdíjba vonulásáig, 1980. december végéig a megye választott titkára volt. A folyvást megtestesített szolidaritás jegyében kibontakozó munkássága, színes egyéniségének fénye az egész országra kiáradt, és mindenütt megbecsülték.

Érdekes mozzanatként említjük meg – hazulról hozott és egyre gazdagított perfect németnyelv-tudásának köszönhetően – idegenvezetői megbízatását. És a kiemelkedő ráadást: az oktatástügyi hajdani nemzetközi szervezetében (FISE) végzett tevékenységét. Tagja volt a jelentős testület számvizsgáló bizottságának, és nemegyszer vállalta a tolmácsi teendőket *dr. Voksán József* főtitkáruknak mellett, aki több választási szakaszban a FISE elnökségének képviselőjeként vált internacionális tekintélyre.

E néhány mozzanat is érzékeltetheti, hogy elhunyt pályatársunknak nemcsak „beszélő” neve, hanem egész élete a kedves emberséget idézi élénk, ahogy azt maga is óhajította. Hiszen amikor megkapta a balatonboglári nyugdíjastalálkozóra a meghívót, azonnal válaszolt: súlyos mozgási gyötrelmei miatt nem tud ott lenni az annyira várt összejövetelen, de azt szeretné, ha mosolygós munkatársaként és barátként gondolnának és emlékeznének rá a megjelentek. Az az üdvözlő lap, melyet a boglári testvéri közösség küldött neki, fájdalmait enyhítő igenlő üzenetként hathatott búcsúzó napjaira.

Kedves Henrik egész életével olyan múlthatatlan örökséget hagyott mindannyiunkra, amellyel a nemes célokért bátran bánhatunk, mert sohse fogunk ki belőle. Így válik az ember „örökéletűvé”.

In memoriam BÁN ERVIN

A Köznevelés szeptember 23-i számában olvastuk a Novák Gábor írta nekrológot *Bán Ervinnél*, aki 83 éves korában elhunyt. Fájdalmas visszhangot váltott ki belőlünk a búcsúszó, hisz a nagyszerű tudós és kitűnő gyakorló pedagógus bennünket is megtisztelt többnyire rövid, magvas írásaival, amelyek mindannyiszor konkrét, időszzerű útmutató mondanivalót hordoztak.

Nyelvtanár, irodalomtudós és felkészült ismeretterjesztő volt. Számos állomáshely után a budapesti Műegyetemen dolgozott, és 1984-es nyugdíjba vonulása után is elhunytáig hallatta szavát, tanított és írt.

Tartalmas pályafutásának életető emléke sokaknak tevékenységét gazdagítja.

A világirodalom klasszikusai

címmel 26 részes könyvsorozatot jelentet meg a *Népszabadság* és a *Kossuth Kiadó*. A sorozat kötetei kéthetente, a csütörtöki Népszabadsággal együtt jutnak a nagyobb újságárusokhoz. A könyvek kizárólag a lap mellé vásárolhatók meg, *könyvesbolti forgalomba nem kerülnek*. Az első kötet, *Maupassant: Egy asszony élete* szeptember 29-én jelent meg, és bevezető ajándékként a csütörtöki Népszabadsághoz ingyen járt, a sorozat további köteteinek ára: 990 Ft.

További felvilágosítás a sorozattal kapcsolatban a Kossuth Kiadó marketing osztályán kérhető. Telefon: 370-0609, fax: 370-0602, e-mail: marketing@kossuth.hu A kiadó honlapján minden kiadványról részletesen tájékozódhatnak: www.kossuth.hu

OLVASD ÉS ADD TOVÁBB!

A Pedagógusok Lapja szakszervezetünk tisztségviselőinek, tagjainak egyik legfontosabb információforrása. Minden PSZ-alapszervezethez (intézményhez) egy-egy példányban ingyen juttatjuk el. Előfizetőinknek közvetlenül a megadott címre küldjük lapunkat. Az évi előfizetés **2005-től 3.000 forint+15% áfa, azaz 3.450 forint**, amelyet egy összegben kérünk. Az intézmények banki átutalással (számlaszám: 11707024-20100456) fizethetnek elő, az egyéni érdeklődőknek pedig - megrendelő levelük alapján - csekket postázunk.

Továbbra is szívesen fogadjuk a hirdetéseket a következő, változatlan fizetési feltételekkel: egész oldalas hirdetés (A/4-es formában, fekete-fehérben) 80.000 forint, féloldal 40.000, negyedoldal 20.000 forint. Az apróhirdetés közlési ára: szavanként 40 forint. Minden egyes díjtételt 25 százalékos áfa terheli. A hirdetések beküldésének határideje: a megjelenési hónap eleje.

Építési telkek a Balatonnál

Balatonboglár zöldövezetében beépítésre váró telkek eladók. További információ: 06/20/969-6539.

Krétavásár!

Cégünk rendkívül kedvező áron kínálja importból származó pormentes és hagyományos krétáit:

Megnevezés	Bruttó ára
Pormentes színes szögletes cseh kréta 12 szál/doboz	240,-
Pormentes fehér szögletes cseh kréta 100 szál/doboz	480,-
Fehér szögletes kréta 100 szál/doboz	240,-
Színes szögletes kréta 12 szál/doboz	60,-
Színes szögletes kréta 100 szál/doboz	360,-
Fehér kerék kréta 12 szál/doboz	30,-

Érdeklődni lehet: Molnár Tamásnál 06-30-9330-319-es telefonszámon. Megrendelés 06-27-502-236 faxszámon.

A kiszállítás nettó 4 800,- Ft-os megrendeléstől ingyenes!!

Timex Pen Kft. 2600 Vác, Vásár u. 1.

Hirdetés

Az egész évi **5. és 6. osztályos irodalom TANÁRI MAGYARÁZATTAL** kazettán és CD-n! Óravázlatok, tesztek, megoldások! Hasznos segítség a tanulásban és tanításban! Tel.: 06-30-9-000-841 (x)

A pedagógusok és szülők figyelmére

egyaránt számít a *Mentor* című oktatási, egészség- és életmódmagazin, mely hű tükröt nyújt az iskola, a kultúra, a mindennapi élet időszzerű eseményeiről. Hasznos kiegészítője tankönyvkritikai melléklete, a *Támpont*, valamint a szeptemberi számban először megjelent *Támasz* című, szülőknek szóló oktatási és nevelési melléklet. Szerkesztőség: 1054 Bp. Kálmán Imre u. 16. II. em. 4/a. Tel./fax: 269-2730.

PEDAGÓGUSOK LAPJA

A Pedagógusok Szakszervezetének hírlapja és hírlevele

Főszerkesztő: **Árok Antal**

Olvasószerkesztő: **dr. Fényi András**

Technikai szerkesztő: **Márfiné Bécsi Erika**

Szerkesztőség: 1068 Budapest, Városligeti fasor 10., Telefon/fax: 322-8464
Levélcím: 1417 Budapest, Postafiók 11.

Kiadja: a Pedagógusok Szakszervezete Országos Irodája
1068 Budapest, Városligeti fasor 10. Központi telefon: 322-8452-től 56-ig
Internet: www.pedagogusok.hu; E-mail: psz@enternet.hu

Terjeszti: a Pedagógusok Szakszervezete. Évi előfizetési díj: 3.450,- Ft

Index: 26651 ISSN 0133-2260

A SZAKSZERVEZETI ÉLET ESEMÉNYEI

A **PSZ Országos Vezetősége** 2005. október 10-i ülésén *Varga László* elnök és *Arok Antal* alelnök tájékoztatták a testületet a legutóbbi időszak szakszervezeti, érdekvédelmi eseményeiről. Az OV jóváhagyta a PSZ Ifjúsági Tagozatának országos tagozatként való működését. (A tagozat megalakulásáról, megválasztott vezetőiről lapunk 4. oldalán adunk részletes tájékoztatást.) Ezt követően konzultáció folyt az Oktatásügyi Közvetítő Szolgálat (OKSZ) tevékenységéről, a PSZ és a szolgálat lehetséges együttműködésének kereteiről. Az ülésnek ezen a szakaszán részt vett *dr. Krémer András*, az OKSZ igazgatója.

A testület éles vitát folytatott a jövő évi költségvetési törvényjavaslat közzétételét érintő kérdéseiről, és kialakította álláspontját a 2006. évi bérfejlesztésre vonatkozó alapelvekről. A közoktatási normatívák alacsony volta általános elégedetlenséget keltett. A PSZ az önkormányzati szövetségekkel együtt kezdeményezi ezek növelését.

A **PSZ Elnöksége** 2005. október 17-én tartotta kibővített ülését. Az ülésen a testület tagjai mellett ott voltak a SZEF Szövetségi Tanácsa soron következő ülésén részt vevő PSZ-tisztségviselők is. A tanácskozáson megvitatták a költségvetési törvényjavaslat problémáit, valamint a kormány közszférára vonatkozó 2006. évi bérájánlatát. (Az állásfoglalást lásd az oldal alján.)

A **PSZ elnöke és alelnökei az MSZP-frakció oktatási képviselőcsoportjával** 2005. szeptember 13-án tárgyaltak. Áttekintették a 2005. szeptember 1-jétől esedékes közalkalmazotti béremelés végrehajtásának tapasztalatait, valamint a 13. havi illetmény problémakörét és a szükséges megoldási lehetőségeket. Tárgyalást folytattak az oktatást érintő egyes törvények módosításáról, többek között a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök kötelező jellegű (nem csak lehetséges) alkalmazásáról.

A **SZEF delegációja** 2005. szeptember 14. és 21. között Írországi tapasztalatsere-látogatáson vett részt, amelynek során találkoztak az Ír Szakszervezeti Szövetség, valamint a közszféra szakszervezeteinek vezetőivel. A küldöttség tagja volt *Arok Antal* és *Szlankó Erzsébet*, a PSZ két alelnöke is. A sokrétű tapasztalatsere egyik legfontosabb tanulságaként azt rögzítettük, hogy Írország intenzív fejlődésének kapuját nem önmagában az EU-tagság nyitotta meg, hanem döntő mértékben az a hosszú távú társadalmi megállapodás, amelyet a kormánypártok és az ellenzék, valamint a szakszervezetek és munkaadói szövetségek kötöttek, és kormányzati ciklusokon átívelően is megtartanak. A gyors gazdasági fejlődéssel együtt járó probléma Írországból a nagyarányú bevándorlás (elsősorban Lengyelországból és Litvániából), amely az érdekegyeztetésben, a béralkufolyamatban is komoly gondokat okoz.

Az **Európai Szakszervezeti Szövetség Oktatási Bizottsága** (ETUCE) 2005. szeptember 18-20-án „A szociális dialógus erősítése Európában” címmel Máltán rendezte tanácskozását. Szakszervezetünket *Varga László* elnök és *Vajna Tünde* nemzetközi felelős képviselte. A konferencián *Martin Römer*, az ETUCE főtárgyalója olyan akcióterv kidolgozását, végrehajtását kezdeményezte, amelynek célja a szociális dialógus erősítése, a tárgyalópartnerek egyértelmű azonosítása, a törvényes keretek megteremtése minden uniós tagállamban. A tanácskozáson elfogadták *Varga László javaslatát, hogy a kormányok által készített országjelentések a szociális partnerek aláírásával ellátva kerüljenek beterjesztésre az Európai Bizottság elé.*

Az **ETUCE** 2005. szeptember 29. - október 1. között Varsóban rendezett tanácskozásán, amelyen a PSZ képviseletében *dr. Horváth Péter* szakértő vett részt, megvitatták a pedagógusok életkörülményeiről és a társadalmi párbeszédéről készült jelentést és feladattervet. Lengyel testvérszervezetünk fennállásának 100. évfordulójának ünneplésére október 1-jén került sor.

A **kelet-közép-európai országok pedagógus-szakszervezeteinek tanácskozására** 2005. október 6-8-án került sor Belgrádban. Az Oktatási Internacionálé (OI) és az Európai Szakszervezeti Szövetség Oktatási Bizottsága (ETUCE) által szervezett rendezvényen a PSZ képviseletében *Varga László* elnök és *Vajna Tünde* nemzetközi felelős vett részt.

A tavalyi nagyszerű budapesti tanácskozás folytatásaként rendezett konferencián az OI kutatáskoordinátora az oktatásfinanszírozás európai gyakorlatáról adott tájékoztatást. „Örökzöld” témaként újra napirendre került az oktatási szolgáltatás üzleti, kereskedelmi alapon való kezelése elleni tiltakozás. A tanácskozás résztvevői szerint az oktatás olyan alapjog, amelyet nem szabad üzletelni. Bulgária, Románia, Litvánia és Magyarország képviselői esettanulmányokkal támasztották alá az elhangzottakat. Végül az oktatás munkakörülményeiről és bérezéséről szóló ETUCE-jelentést hallgatták meg a résztvevők, amelyet *Christoph Heise*, a Német Közoktatási és Tudományos Szakszervezet (GEW) nemzetközi felelőse terjesztett elő.

Az **Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács** (OKÉT) 2005. október 11-én tárgyalta a 13. havi illetmény ügyét, amelyen a szakszervezeti oldal *Varga Lászlónak*, a PSZ elnökének, a SZEF alelnökének irányításával vett részt. Az egyeztetésen szakértőként közreműködött *dr. Selmeciné dr. Csordás Mária*, a PSZ vezető jogtanácsosa. Az ülésen született megállapodásról lapunk munkajogi oldalain szólnunk részletesen (PL-útmutató I-II.).

PSZ-állásfoglalás a kormány 2006. évre szóló bérájánlatáról

A Pedagógusok Szakszervezete elfogadhatatlannak tartja a kormány 2006. évi közalkalmazotti bérekre vonatkozó ajánlatát, mert:

- a javasolt bérfejlesztésnek sem az időpontja (2006. szeptember 1.), sem a mértéke nem elégíti ki a szakszervezetek és a munkavállalók reálkereset-növekedéssel, illetve uniós bérfelzárkóztatással kapcsolatos igényeit;
- az előterjesztésben nem szerepel ajánlat az illetménypótlék-alap növelésére;
- ismeretlenek a közalkalmazotti illetménytábla tételei, az erre vonatkozó általános megfogalmazások viszont a belső arányok torzítására utalnak, amelyek a magasabb képzettségű és hosszabb szolgálati idővel rendelkező közalkalmazottak hátrányát okozhatják.

A Pedagógusok Szakszervezete elvárja, hogy a kormány 2006. évre szóló költségvetési törvénytervezete olyan bérfejlesztést tartalmazzon, amely

- tekintettel van az illetményrendszer belső arányaira, és nem eredményezi a különböző bértételek indokolatlan összehúzását;
- 2006. január 1-jétől lép életbe, és legalább 4,5%-os emelkedést tartalmaz;
- a pótlékalapot 2006. január 1-jétől 5%-kal emeli.

A Pedagógusok Szakszervezete lehetséges kompromisszumnak tekinti, hogy az esetleges tarifaemelés ne 2006. január 1-jétől, hanem halasztva lépjen életbe, de ez esetben ennek mértékét az időeltolódás arányában növelni kell. Amennyiben a többemeles (közép- és felsőfokú végzettséget is elismerő) minimálbér-rendszer 2006-ban bevezetésre kerül, a közalkalmazotti illetménytábla ezzel kapcsolatos korrekciójának forrásigényét a központi költségvetés fedezze. Abban az esetben, ha a közszolgálat különböző tarifarendszerei a Kjt. bértételeihez hasonló elvek mentén elfogadhatóan emelkednek, a PSZ lehetségesnek tartja, hogy egyes munkavállalói csoportok az általános mértéknél nagyobb keresetemelkedésben részesüljenek.

Mindehhez a közoktatási és egyéb önkormányzati, fenntartói normatívák olyan mértéke szükséges, amely lehetővé teszi a megemelt illetmények kifizetését, és az intézmények biztonságos működését.

A **2006. évi költségvetési törvényjavaslatban különösen elfogadhatatlannak tartjuk** az alapszabályok változtatlanságát, két kollégiumi normatívát (szállásadás, sajátos nevelési igényű gyerekek), valamint a kulturális, szabadidő- és diáksport támogatások eltörlését. A művészetoktatási, a nemzetiségi és roma kisebbségi oktatási normatívák, valamint pedagógus-szakvizsga, továbbképzés támogatásának csökkentését.

A TAGOZATI ÉLETBŐL

A PSZ országos tagozatainak elnökei már hagyományosan cseréltek eszmét, vitatták meg közös dolgaikat szeptember 20-21-én szakszervezetünk dunai városi szervezetének üdülőjében, a Szelidi-tónánál. A tagozatok tanévi munkatervének megbeszélése során vetődött fel az ötlet, s nemesülten közös céllá egy olyan összevont intézőbizottsági értekezlet megtartása, amely kettős célt szolgál. Egyrészt meghívott előadókkal és az elhangzottakhoz kapcsolódó részt vevői korreferátumokkal – az óvodáskortól a szakmához jutásig – vizsgálnák a tennivalókat, lehetőségeket és esetleges buktatókat „Kézfogások a gyermekért, az értelmes holnapért” címmel, másrészt a különböző tagozatokban eredményesen használatos módszerek megismertetésével kívánják segíteni egymás munkáját. A jelenlévők hangsúlyozták, hogy legalább olyan fontosnak tartják a szakszervezet tevékenységében a tagozatok keretein belül megjelenő – nagyon sokszor egymásra épülő, építkező – szűkebb szakmai csoportot képviselő érdekvédelmi tevékenységet, mint a minden közoktatási dolgozóra kiterjedő, általános munkavállalói érdekvédelmi munkát.

A már említett országos intézőbizottsági tanácskozás tervezett időpontja az őszi szünet ideje, feltehetően november 3-4. *Juhász Olga*

A PSZ Intézményvezetői Tagozata nevezetes napon, 2005. szeptember 29-én dr. Pataki Mihály elnöklésével tartotta tanév eleji ülését. A tanács-

kozás egyik vendége volt *Sipos János*, az OM helyettes államtitkára, aki a közoktatás aktuális kérdéseiről adott részletes tájékoztatást. Többek között szólt az ágazat létszámproblémáiról, a demográfiai folyamat hatásáról; a pedagógusok előtt álló új kihívásokról; a kistérségi stratégiáról; a közoktatás mérési, értékelési rendszerének kialakításáról; a jogszabályok aktuális változásairól; a közoktatást érintő új törvénymódosítási javaslatokról; az iskolaegészségügy kérdéseiről; a Nemzeti Fejlesztési Tervvel összefüggő pedagógus programcsomagról; az információs és kommunikációs technikák fejlesztéséről.

A tagozati ülés másik vendége *Pósfai Péter*, az OKÉV elnöke volt, aki a kétszintű érettségi és az új felvételi rendszer bevezetésének tapasztalatairól, valamint a szükséges módosításokról tájékoztatott.

Végül *Varga László*, a PSZ elnöke szólt az érdekegyeztetés és a szakszervezeti érdekvédelem aktuális kérdéseiről, helyzetéről.

A PSZ Szakoktatási Tagozatának Intézőbizottsága 2005. október 17-én *Cseh Sándor* elnöklésével tartotta tanácskozási ülést. Ennek első felében részt vettek a PSZ Elnökségének kibővített ülésén, és bekapcsolódtak a jövő évi költségvetési törvényjavaslatról és a kormány közszférának szóló bérfejlesztési ajánlásáról szóló vitában. Ezt követően a közoktatást, a szakképzést érintő törvénymódosítási javaslatokat véleményezték.

IFJÚ SZÍVEK, IFJÚ HITEK

Megalakult a PSZ (PSZIT), valamint a SZEF (SZEFIT) ifjúsági tagozata

A Pedagógusok Szakszervezete (PSZ) 2005. október 1. és 2. napján megtette az első és legfontosabb lépést annak érdekében, hogy egy országos és sok területi ifjúsági tagozatot hozzon létre. Az ország minden részéről érkezett fiatalok a szakszervezet kellemes hangulatú, frissen felújított üdülőjében, Balatonföldváron gyűltek össze. Indításként *Varga László*, a PSZ elnöke, *Árok Antal* és *Szlanó Erzsébet* alelnökök szóltak a szakszervezet céljairól és feladatairól, az általános érdekvédelmi tevékenység mellett a szervezet speciális érdekvédelmi munkájáról is. Ennek során kiemelték, hogy a közszférában dolgozó pályakezdő fiatalok milyen kiszolgáltatott helyzetben vannak. Nagyon fontos tehát egy ifjúsági érdekvédelmi szervezet megalakítása, amely e réteg saját problémáival a leghatékonyabban képes foglalkozni. A pályakezdő és a pályán nem régóta dolgozó fiatalok egyik legnagyobb problémája az információhiány. A megfelelő tájékozottság ugyanis elősegíti az új életszakaszba történő beilleszkedést, a feladatok teljesítését a szakmai és a magánszféra kezdőlépéseinek sikeres megtételét. A tanácskozás és az esti baráti találkozók nemcsak az ismerkedésre, véleménycserére adtak lehetőséget, hanem a tennivalók számbavételére is. Komoly-tréfás szlogenek is születtek. Például: „PSZIT, de nem PISZT, mert nem akarunk csendben maradni!”

A jelenlévők vita nélkül hoztak döntést a PSZ Ifjúsági Tagozata (PSZIT) intézőbizottságának összetételéről. A 9 fős testületnek a következők a tagjai: *Dienes István* (Orosháza), *Basa István* (Szeged), *Furuglyásné Gaál Titanilla* (Dunaújváros), *Hegyesiné Vass Erika* (Miskolc), *Makár Enikő* (Miskolc), *Nagy István* (Tiszaföldvár), *Szálkai Csaba* (Debrecen), *Udvardy Andrea* (Mór) és *Vrbovszki Beáta* (Mezőberény). *Sárközi Erika* (Nádudvar) és *Sándor Mátyás* (Veszprém) állandó meghívottként fog részt venni az intézőbizottság ülésein. Az alakuló ülésen részt vevő 37 fő az intézőbizottság (IB) elnökének egyhangúan *Dienes Istvánt* választotta, aki október 10-én a PSZ Országos Vezetőségének ülésén a testület jóváhagyó döntése értelmében már szavazati joggal vett részt. Az IB október 20-án tartja az első ülést, ahol megvitatják a tagozat programtervét, írásba foglalják a működési szabályzatukat. A PSZ Ifjú-

sági Tagozatához tartozhat minden 35 év alatti fiatal, ha a Pedagógusok Szakszervezetének is tagja. A számos hozzászólás azt igazolta, hogy a PSZ vezetői jól látják a problémákat, s tényleg sürgető feladat az általános érdekvédelmen belül egy szűkebb, az életkori, élethelyzeti gondokat erőteljesen megjelenítő „csoportosulás” létrehozása.

A kétnapos tanácskozás második napján a szerveződé konföderációs ifjúsági tagozat (SZEFIT) pedagógus-szakszervezeti küldötteinek megválasztására került sor, valamint az ott képviselendő muníció megbeszélésére. Téma volt ezen túl mind a PSZ Ifjúsági Tagozata tagtoborzó munkája, tartalmi és formai tevékenységének kialakítása, a PSZIT és a SZEFIT jövőbeni munkájának összehangolása.

A SZEFIT alakuló küldöttközgyűlésére 2005. október 15-16-án került sor. *Dr. Cser Ágnesnek* és *Varga Lászlónak*, a SZEF alelnökeinek irányításával ülésező közgyűlés elfogadta a SZEFIT Alapszabályát a megfelelő módosításokkal, majd megszületett a végleges program is. A jelenlévők nagy öröme a tanácskozás záró szakaszán részt vett *dr. Göncz Kinga* miniszter asszony is, akivel fontos kérdésekről kötetlen konzultációt folytathattak a küldöttség. A tisztségviselők megválasztásával megalakult a SZEF Ifjúsági Tagozata is, melynek elnöke *Dr. Takács Mária Edina* (Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete), a két alelnök *Pere Zsolt* (Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete) és *Hegyesiné Vass Erika* (Pedagógusok Szakszervezete), az Intézőbizottság további tagjai pedig *Bánhidiné Molnár Szilvia* (Bölcsödei Dolgozók Demokratikus Szakszervezete), *Beleznyai Péter* (Postai és Hírközlési Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége), *Dienes István* (Pedagógusok Szakszervezete), *Hanusai Tamás* (Magyar Köztisztviselők és Közalkalmazottak Szakszervezete), *Morvai Norbert* (Egészségügyben és Szociális Ágazatban Dolgozók Demokratikus Szakszervezete) és *Pach Dániel* (Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete). Reméljük, hogy a csaknem egyszerre megalakult két tagozat egymás munkáját erősítve és eredményesen fogja közös érdekeinket képviselni.

Bán Zita, a PSZIT és a SZEFIT alapító tagja

PEDAGÓGUSOK SZAKSZERVEZETE

az oktatási ágazatok országos és európai uniós hatáskörű, reprezentatív érdekvédelmi szervezete.
Demokratikus működés, szolidaritás, munkavállalói érdekek képviselése, érvényesítése, széles körű szolgáltatások, segítség a rászorulóknak. Fiataloknak és idősebbeknek egyaránt szükségük van rá!

Minél több helyen hozzuk létre a PSZ ifjúsági tagozatait!

Ha velünk lépsz, ha együtt lépsz, többre mész!

EURÓPAI UNIÓ – EURÓPAI ÉRDEKVÉDELEM

E rovatunkban rendszeresen közzéteszük az Európai Uniónak az oktatást, a humán szférát, a munka világát érintő szándékait, lépéseit, az érdekegyeztetéssel, a szociális párbeszéddel, az európai szakszervezeti mozgalommal kapcsolatos híreket, tudósításokat, azzal a céllal, hogy segítjük a pedagógusok, a PSZ-tisztségviselők ismereteinek ez irányú bővítését. Ezúttal a további információszerezést segítő összeállítást adunk közre.

Az Európai Bizottság Magyarországi Képviselése

2004 május 1-vel Magyarország az Európai Unió teljes jogú tagjává vált. Ezzel az Európai Bizottság Magyarországi Delegációja befejezte küldetését, és megkezdte működését a Delegáció utódszervezete, az Európai Bizottság Magyarországi Képviselése. A Képviselő elsődleges feladata az Európai Bizottság politikájának, lépéseinek, véleményeinek, a vele kapcsolatos eseményeknek a közvetítése a magyar média, a társadalmi és gazdasági körök és a nyilvánosság felé, valamint az Európai Bizottság tájékoztatása a magyarországi fejleményekről.

Az Európai Bizottság budapesti képviselőjét **1990. november 29-én Frans ANDRIESEN**, az Európai Bizottság akkori alelnöke nyitotta meg ünnepélyesen, alig két évvel az után, hogy Magyarország - Közép-Kelet-Európában az elsők között, - 1988-ban diplomáciai kapcsolatot létesített az Európai Közösséggel. A misszió ekkor lett állandó otthonra a Bérc utcai villában, a Gellért-hegyen. **Hans BECK** nagykövet úr vezetésével kezdetben hat diplomata dolgozott a képviselőten, magyar munkatársak segítségével. 1998. április 1-jétől a brit **Michael LAKE** állt a Delegáció élén, nagykövetségi rangban. Az évek során a munkatársak száma jelentősen megnövekedett: közel hatvan munkatársával a világon működő 126 delegáció közül 2000-re az egyik legnagyobb delegációvá nőtte ki magát. 2001. november 1-jétől **Jürgen KÖPPEN** úr vette át a Delegáció vezetését és maradt az élén Magyarország európai uniós csatlakozásáig, majd azt követően 2004. szeptember 1-ig tovább folytatta vezetői tevékenységét. A csatlakozás következtében megváltozott feladatok miatt a Delegáció átalakult Képviselőté, amelyet **Thomas GLASER** megbízott képviselővezető irányított 2005. május 31-ig. Ezután a Képviselőt ideiglenesen **Axel R. BUNZ** bizottsági tanácsadó vezette, majd első magyar képviselővezetőként szeptember 1-től **György Gábor** irányítja az intézményt.

A képviselő elérhetősége:

Európai Bizottság Magyarországi Képviselése 1016 Budapest, Bérc u. 23. Tel. 209-9700, 209-9710 / Fax: 466-4221 E-mail: press-rep-hungary@cec.eu.int

A Team Europe célja és feladata

A Team Europe Magyarországot az Európai Bizottság Magyarországi Képviselése alapította meg 2004-ben. Célja egyszerű: Magyarország polgárainak tájékoztatása az Európai Unió tényeivel és adataival, szervezettel és tevékenységeivel kapcsolatban.

Egy felmérés során a legtöbb megkérdezett magyarországi lakos azt válaszolta, hogy nem érzi magát megfelelően tájékozottnak az EU-val kapcsolatban, és a magyar média általában csak akkor foglalkozik az EU-val, ha valamilyen fontos esemény vagy válság történik. A huszonhárom, magas szintű tudással, érdeklődéssel és kommunikációs készségekkel felvértezett önkéntesből álló Team Europe megalakításának célja az információhiány enyhítése volt. A Képviselő vezetői a Team Europe hálózatot, melynek szolgáltatásai ingyenesek (természetesen az utazási és egyéb költségeket meg kell téríteni a meghívott előadó számára), és mi vesszük fel a kapcsolatot országos EU információszolgáltatóinkkal, egyeztetjük a témákat és választjuk ki a legmegfelelőbb Team Europe szakértőt. Ha Ön városa, települése, nyugdíjasklubja, iskolája, szakmai szervezete szeretné, hogy egy jól tájékozott előadó meglátogassa és a kiválasztott témáról előadást tartson, vegye fel a kapcsolatot CADAR Zsoltal (+36-1-2099717), vagy közvetlenül a Team Europe tagokkal a Képviselő honlapján megtalálható elérhetőségeiken keresztül. Ezen kívül az Önhöz legközelebbi Európai Információs Pontot is meglátogathatja a helyi könyvtár EU szekciójában. A Team Europe tagjai magyar állampolgárok, szakterületük kiterjed a jogi, politikai, alkotmányos és szociális ügyekre, beleértve a nyugdíjakat, munkaerő-piaci és migrációs ügyeket, mezőgazdaságot, regionális fejlesztést és közlekedést, és számos más témakört. Ha európai polgárként szeretne többet megtudni jogairól és a kilátásokról, a Team Europe feladata az, hogy azokat az Ön településén, az Ön által beszélt nyelven és az Önnel egyeztetett időpontban mondja el.

A közösségi jog rendszere, a nemzeti joghoz való viszonya

1. Az EU-ban alkalmazott közösségi jogok elsősorban

- a tagállamok egymás közötti,
- a közösség és tagállamai, illetve állampolgárai,
- a tagállamok és saját állampolgárai, illetve más tagállamok állampolgárai,

- a közösség és harmadik államok, illetve állampolgárai közötti jogi kapcsolatokat szabályozzák. Elviekben a közösségi jog csak a tagállamok felségterületén érvényes. Amennyiben azonban bizonyos magatartás közvetlenül hat a belső piacra, akkor az ún. *hatásetet* alkalmazzák. A közösségi jogi előírások ekkor olyan természetes és jogi személyekre is vonatkoznak, akik, illetve amelyek nem az EU tagállamaiban telepedtek le. Pl. a belső piacra kedvezőtlen hatást gyakorló versenytörzítő tényező esetén.

2. A közösségi jog jogi forrásainak hierarchikus sorrendje:

2.1. **Elsődleges jogok:** az alapító szerződések (ezek számos módosítása is), belépési szerződések;

2.2. **Általános jogi alapelvek:** a tagállamok alkotmányos hagyományaihoz fellelhető közös jogi alapelvek (bizalmi elv, alapjogok védelme, jogbiztonság stb.);

2.3. Nemzetközi egyezmények;

2.4. **Másodlagos jogok:** származtatott jogi eszközök (irányelv, rendelet, döntés, ajánlás, állásfoglalás stb.), amelyeket az EU különböző szervei alkotnak;

2.5. A tagállamok közötti egyezmények.

A felsorolt jogforrások közül az elsődleges és a másodlagos jogok tekinthetők igazán az EU saját joganyagának. Az elsődleges jogok értelemszerűen általános érvényűek. Az elsődleges jogforrásnak számít a **Római Szerződés 249. cikke** másodlagos jogforrásként szereplő jogi normákról rendelkezik, amely értelmében:

„Feladatai ellátása érdekében és e szerződés rendelkezéseinek megfelelően az Európai Parlament és a Tanács közösen eljárva, valamint a Tanács, illetve a Bizottság rendeleteket alkot és irányelveket bocsát ki, határozatokat hoz, ajánlásokat tesz vagy véleményt ad.

A rendelet általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Az irányelv az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

A határozat teljes egészében kötelező azokra nézve, akiket címzettként megjelöl.

Az ajánlások és a vélemények nem kötelezőek.”

A másodlagos jogok közül tehát:

- **a rendelet** minden tagországra közvetlenül hatályos, általánosan kötelező, nem kell az egyes országoknak értelmezni vagy adaptálni. (Az államon belül törvényeknek felelnek meg.);

- **az irányelv** mint elérendő cél minden tagállamra kötelező, de a teljesítés módját (a végrehajtás formáját és eszközeit) minden tagország saját jogrendszerén belül szabályozza (kötelező beilleszteni a nemzeti jogi keretbe);

- **a határozat** (döntés) csak a címzett tagállamokra (jogi, illetve természetes személyekre) kötelező, közvetlenül hatályos;

- **az ajánlás** nem kötelező, de a döntésknél általában figyelembe veszik;

- **az állásfoglalás** nem kötelező, iránymutatásként alkalmazott jogi eszköz;

- **közös álláspont** (nagy jelentőségű kül- és biztonságpolitikai kérdésekben);

- **közös akciók, közös érdekek** (szervezett együttműködések).

A közösségi jog és a nemzeti jogrendszerek egyszerre érvényesek az EU tagállamaiban. Kapcsolódásuknak számos változata létezik. A legközvetlenebb formája a közösségi jog és a nemzeti jog összefonódása. (Lásd az „Érdekvédelmi szakszervezeti ismeretek” c. PSZ-kiadványban.)

AZOK A NYOLCVANAS, KILENCVENES ÉVEK...

A hatvanegyedik évfolyamát „taposó” Pedagógusok Lapja folyamatosan tájékoztatta, tájékoztatja olvasóit a magyar oktatásügy aktuális kérdéseiről, az érdekvédelem helyzetéről és a szakszervezeti tevékenységéről. Újraolvasva a korábbi írásokat, sokféle kérdést tehetünk fel önmagunknak. Milyen gondjaink is voltak valamikor? Már akkor is ezek voltak a problémáink? Azóta sem sikerült túl lenni rajtuk? stb. E gondolatok közepette adunk közre a lapunk nyolcvanas és kilencvenes évekből megjelent írásaiból néhány jellemző részletet. Ezáltal is könnyebb lesz megválaszolnunk: hol is tartunk, meddig is jutottunk?

Tanárok a második gazdaságban

– Kérem, melyik tanár akar ma napközis lenni? Én akartam. Sőt, csak az akartam lenni. Négy-öt iskolát is végigjártam, míg olyan igazgatóra akadtam, aki megértett: vállalom a napközit, de a munkaidőm, ahogyan egy munkásé is, csöngetéstől csöngetésig tart. Nem érdekel sem a továbbképzés, sem az ilyen-olyan indokkal életre hívott értekezlet. Délután egy órára megyek, öt órakor elviszik az utolsó gyereket, és öt perc múlva már engem is hiába keresnek az iskolában. Nem, nem vagyok cinikus, bár lehetnék. Három éve végeztem a főiskolán. Tanítottam az elmúlt év végéig, mint a megszállott. Szüleimmel nem jöttem ki, albréltetbe költöztem havi 1300-ért. A fizetésem túlórával, mindennel együtt alig érte el a 3000 forintot, bár reggeltől késő délutánig dolgoztam. Nem tudtam megélni, s közben látnom kellett, milyen ruhákban járnak, mennyi zsebpénzt kapnak tanítványaim, melyiket milyen kocsival hozzák, viszik a szülők. Tavaly változtattam a helyzetemen. Napközi egy órától délután ötig. Ez az alibi foglalkozásom, mert amit ezzel a munkával keresek, azzal nem sokra mennék, hisz már nős vagyok, két gyerekkel. Délelőttönként viszont keményen dolgozom egy sírkőkészítő ismerősömmel. Segédmunkásként, kalapáccsal, csákánnyal. Néha fellepek üzletszerzőnek, ügynöknek. Jól megy a bolt, újabbán sokan csináltatnak kriptát, márkás kőből emléktáblát. Keményen ráhajtottunk, igaz, de nincsenek anyagi gondjaim: nézze meg az öltönyömet! A téli szünetben vettem, Olaszországban. Vagy az ingeimet, mabátaimat, cipőimet. Három évvel ezelőtt ruhátáramról, öltözékeimről csak egyes számban beszélhettem. Ráadásul a gyerekek, a szülők is jobban tisztelnek, mióta rám van írva: nam vagyok csoró. Lakás? – az még nincs, de nem vagyunk albérlők. Egy külföldre utazott ismerős lakását béreljük havi 3000 forintért. Megéri. És így is tudunk gyűjteni saját lakásra. Feleségem gyermekgondozási segélyen van. Talált egy jó bedolgozói munkát, amivel két hét alatt többet keres, mint az iskolai fizetése. Talán majd negyven-ötven felé járva, ha már nem bírjuk az iramot, kopogtatunk az iskolában. (...)

– Nagyszerű igazgatóm volt. Tudja, hogy fiatal létemre keveset keresek, alig bírom kifizetni az albérltet, ezért megengedte, hogy május közepétől elmenjek a Balatonra pincérnek. Felszolgáltam szeptember 15-ig. Két évig csináltam. Az első évben vettem egy kocsit, és még maradt annyi, hogy felöltözök. Az autót nagyon jól kihasználtam. Szinte minden pénteken, szombaton és vasárnap művészeket utaztattam. Ők megkapták a gyorsvonatra szóló első osztályú jegy árát az Országos Rendező Irodától, és ezt az összeget nekem fizették benzinre. Egyszerre négy művészt tudtam vinni, hozni. Fárasztó volt, mert hétfő reggelente bizony elgyötörten értem az iskolába. Előfordult, hogy nem nyolcra. Viszont három év múlva megvettem egy kis családi házat Rákospalotán. (...)

Várdai Gábor (1982. április 8.)

Kell egy jó szakszervezet!

Az ellentétek szorításában

(...) Mít tehet ilyen körülmények között a magyar munkavállaló, a magyar szakszervezeti mozgalom, s benne a Pedagógusok Szakszervezete? Hogyan cselekedjen olyan helyzetben, amikor

- a konzervatív kormánypárti és a liberális ellenzéki politika egyaránt a hagyományos szakszervezeti mozgalom szétverésére törekszik;

- öt parlamenti párt képviselői, a politikai elit által hitelesnek minősített új, kislétszámú szakszervezetek (Munkástanácsok, Liga, PDSZ) buzgó asszisztálása mellett a hagyományos szakszervezetek tevékenységét korlátozó törvényeket alkottak;

- a kormány a szakszervezetek megosztására, legyengítésére való törekvése mellett keresi, illetve megpróbálja kiépíteni a transzmissziós szerepet ismét vállaló szakszervezeteket, a „szalonképes” érdek-képviselői szervezeteket;

- az egész érdekvédelmi organizáció kívül van a törvényalkotás rendszerén, az érdekegyeztetés olykor csak színjáték, s a szakszervezet valódi érdekvédelemért esélyét „csupán” a nyomásgyakorlás, a tömeghatás és a nyilvánosság ereje adja.

A kiút keresése, a válasz a magyar közoktatás munkavállalói számára nem lehet más: Kell egy jó szakszervezet! Egy olyan szakszervezet, amely érdekeiket nemcsak feltárja, megjeleníti, hanem jó eséllyel érvényesíteni is képes. A Pedagógusok Szakszervezete lehet-e ilyen? Vallom, hogy igen!

Szakszervezetünk az átalakulás rögzös útját járja, ami olykor működési zavarokban jelentkezik munkahelyeken, településen és a központban egyaránt. Mégis reménykeltő folyamat ez.

A múlt évi tagsági nyilatkozatok megújítása során néhány ezer kolléga, a „mindig bátrak”, a „kiszámítók” ugyan elhagytak bennünket. (Nyilván nincs lelkiismeret-furdalásuk, amikor a pedagógus-szakszervezet által sok verejtékkel kivívott szerény eredményeket élvezik. Vigasztalja őket az a tudat, hogy megemelt bérük tagdíjnyada nem a szakszervezeti, hanem az állami költségvetést gyarapítja.) Am szakszervezetünk létszáma így is több mint százezer. Mi ez, ha nem a bizalom jele? Reméljük tehát, hogy a közoktatás munkavállalóinak többsége tudja, hogy a munkahely megőrzésére, a tisztas megélhetésre, a hatalmi kényszerek elhárítására egymással együttműködve, szervezeten, szakszervezetbe tömörülve nagyobb (egyetlen) az esélyünk. A kérdést véglegesen a jövő fogja megválaszolni. Ezt a lehetőséget, tagjaink bizalmát azonban nem szabad eljátszani. (...)

Árok Antal (1992. február 24.)

Részlet az Amerikai Tanárok Szövetségének a magyarországi PDSZ számára támogatást nyújtó leveléből

(...) A Magyar Pedagógusok Demokratikus Szakszervezete 1988-ban alakult Budapesten, a magyar kommunista rezsim összeomlása előtt. A korlátozott anyagi eszközök ellenére a szövetség dinamikusan fejlődött (növekedett). Míg vetélytársa, a régi kommunista pedagógus szövetség hosszú időn keresztül élvezte az automatikus tagdíjlevonás előnyeit, a PDSZ maga gyűjti be a tagdíjakat. A régi szövetség nagy személyzetet tart fenn a hajdani szövetségi irodában, az egész országban, és ellenőrzése alatt tartja a pedagógusok érintő nyomdai kapacitásokat, egészségügyi létesítményeket és üdülőket, amelyeket az előző kommunista rezsimtől örökölt. A PDSZ-nek nulláról kellett kezdeni.

Az országos szakszervezeti választási kampány lebonyolításához

a PDSZ-nek minimum százezer dollárra lesz szüksége a szervezésre, szavaztató tanárookra, találkozók és fórumok tartására, publikációk megjelenítésére, terjesztésére, telefonok bevezetésére, plakát- és rádióhirdetésekre. A Nemzetközi Szabad Tanár Szakszervezetek Szövetségén át, az AFT az összeg harmadára vállalt kötelezettséget.

Az Önök segítségére van szükségünk a hiányzó összeg előteremtéséhez.

Az Ön hozzájárulása igen sokat jelenthet a magyar tanároknak és a kelet-európai oktatásnak. Ez lehetővé teszi a PDSZ számára, hogy az egész országban eljuttassa az üzenetet a tanároknak, hogy a PDSZ a demokratikus alternatíva. (...)

Albert Shanker elnök (1992. szeptember 14.)

Képzelt levél egy – talán nem is – képzeletbeli középiskolának

„A szenvedély sorsokat teremt. Előrehajtja az idő kerekét, és visszavonhatatlan múlttal terheli meg az emlékezetet.” (C. G. Jung)

Tisztelt Tantestület, Tisztelt Iskolaszék!

Egy névtelen levél általában a papírkosárban végzi, nem szokás azt hitelt érdemlőnek tekinteni. Arra kérem azonban Önöket, ez esetben mégis tegyenek kivételt, s bejelentésemet – mielőtt kidobnák – olvassák el türelemmel, megértéssel... Hogy miért fordulok Önökhöz „anonimitással”? Higgyék el, jó okom van rá! Gyermekeim ugyanis az iskolájuk tanulója, nem szeretném, hogy az írottak nyomán akármilyen baja essen, nem tudnám elviselni, hogy bármilyen atrocitás is érje...

Érettsége felé tartó csemetém, bokros teendői mellett, mindig „szán rám” időt, hogy elmondja apróbb-nagyobb „titkait”, még akkor is, ha netán „rossz fát” tett a tűzre. A vele való kapcsolatom nyílt, őszinte. Kölcsönös barátságon alapul. Nem képzelgős, nyitott alkat, reálisan nézi a világot és önmagát. Úgy gondolom, mindenben hihetek neki. Egy alkalommal azzal tért haza, hogy művészettörténetet tanító tanára, H. J. tanár úr mostanában gyakran kissé különösen viselkedik. Váltakozó, ingadozó magatartását elemezve, az a gyanúja támadt, tanár úr ilyenkor mintha kábítószer hatása alatt állna. „Elrágódva” a dolgon, rádöbbenünk, a tanerő bizony a droggal élők legtöbb ismertetőjelét magán viseli: a szeme néha furcsán csillog, olykor meg üres. Hirtelen, szinte egyik pillanatról a másikra kivirul, túlzottan kedélyes, beszédes lesz. Azután csontsovány alakja betegesen magába roskad, görnyedten leereszt. Ahogy jött közlékenysége, ugyanolyan gyorsan el is párolog. Mint valami holdkóros, kovályog tovább, sápadtan motyog, hadonász. Feszült, ideges. Ki-befordul, akár a leporelló. Nem részletezem tovább. A drogpolitika koordinációját ellátó Kábítószerügyi Egyeztető Fórum biztosítja a Nemzeti Drogstratégiában megfogalmazottak megvalósulását. Feltárja a helyi közösségekben az adatokat, meghatározott időközönként helyzetértéke-

lést végez, feltérképezi a szükséges feladatokat, biztosítja az információáramlást. Szükség szerint a helyzetfelmérésekre támaszkodva javaslatokat fogalmaz meg a helyi közigazgatás számára, összehangolja a helyi szereplők tevékenységét, kiszűri a párhuzamosságokat, visszacsatol a helyi és országos szintekhez. Így közölték nemrégiben a lapok. A célpont azonban majd minden esetben csak a „gyerek”. A fórum valamiről (sok mindenről?) megfélemedezett. A drog ártalmosságának, veszélyeinek egyéb összefüggéseit is ideje lenne tisztába tenni. Kifejteni például, hogy mint mennyire rombol az, aki önmagát droggal rombolja. Nem csak közvetlen élvezőként, direkt módon, akár „passzív dohányosként” is lehetnek a drog áldozatai a gyerekek. Áttételes, nem azonnal érzékelhető hatása talán még alattomosabb. A „függőktől” való „függőség” kiváltképp. A gyerekek a jövő. A tanár pedig esélyt ad arra, hogy a mai ifjú nemzedék rátaláljon a saját útjára, felfedezze önmagának képességeit, hogy felépítthesse általa az életét. Értékrendje, értékítélete, személyiségnyomata, példája egy életen át elkíséri a tanítványát. A párbeszéd iskola és szülő, iskola és diák között elengedhetetlen, de csak akkor lehet eredményes, ha a felek nyíltan közelíthetnek egymáshoz. Vajon a „tanár úr” kézjegyé mennyiben a szeretet értő gonddal megalkotott óvó-védő pecsétje? A szülői értekezleten, a fogadóórán vajon mekkora felelősséggel ad tanácsot: hogy hogyan ellenőrizzük diszkrétan a táskák alját, a zsebek mélyét, hogyan vegyük szemügyre feltűnés nélkül a pupillákat, nem tág-e, hogy hol találhatóak a lelki segélypontok, a drogambulanciák, ahonnan időben jöhet a segítség, még akkor is, ha már megtörtént a baj... A megelőzés a családban kezdődik. A családi háttér értékvilága és mintája alapvető hatással van a probléma kialakulására vagy annak megakadályozására. Sajnos a drog egyre csak terjed, immár „másképpen” és „máshogyan” is támad...

Bp., 2005. szeptember 22.

Figyelmükben bízva: **EGY AGGÓDÓ SZÜLŐ**

Ezúton tájékoztatjuk pedagógus kollégáinkat, hogy a

Mentálhigiénés Alapképzés Pedagógusoknak, továbbá az Iskolai Drogkoordinátorok Képzése

című 30 órás, akkreditált pedagógus-továbbképzéseknek az Oktatási Minisztérium megbízásából a Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum Kht. biztosít helyszínt.

A képzések	Időpont	Jelentkezési határidő
Mentálhigiénés Alapképzés Pedagógusoknak	2005. november 10-13.	2005. október 28.
Iskolai drogkoordinátorok képzése	2005. november 17-20.	2005. november 7.

A képzéseket az Oktatási Minisztérium teljes támogatásával valósulnak meg (az útiköltség kivételével a szállás, étkezés, szakmai program).

A képzéseken maximum 96-96 fő vehet részt, ezért egy intézményből 1-1 fő részvételét tudjuk biztosítani.

A képzések programja, a hozzájuk kapcsolódó ajánlott irodalmak és a jelentkezési lapok a www.zanka.hu honlapról letölthetőek. A jelentkezéseket – lehetőség szerint – postafordultával vagy faxon kell a jelentkezőeknek visszaküldeni a delegáló intézmény (munkahely) vezetőjének aláírásával. A képzésen sikeresen részt vevő pedagógusoknak tanúsítványt állítunk ki.

A két térítésmentes képzésről a Zánkai Gyermek és Ifjúsági Centrum munkatársai készséggel állnak az érdeklődők rendelkezésére a következő elérhetőségeken: tel.: 87/568-591, 87/568-595; fax: 87/568-577; e-mail: padrien@zanka.hu, gyvirag@zanka.hu

Népünk helye a sportoló nagyvilágban

Újabb műve jelent meg *Sárdi Lajosnak*, szakszervezetünk egykori vezetőjének és ma, nyugdíjasan is egyik legcselekvőbb tagjának. A kiadvány előzménye, melyről lapunk 2004. júniusi számában szoltunk, a tavalyi nyári olimpiát beharangozó, „Sikersportágaink az olimpiai játékokon” című, *Ivanics Tiborral* közösen írt, mintegy 300 oldalas műve. Kollégánk nevével fémlejtett mostani rövid összeállítás: „Magyar sikerek a nyári olimpiákon, 1896–2004” a múlt évi kiadvány számos adatát felöleli.

A két kiadó – a Magyar Olimpiai Akadémia és a Magyar Diáksport Szövetség – gondos gazdaként szabja meg a kincses múlt és jelen bemutatását. A lenyűgözően tájékozott és számos nézőponthoz igazodó szerző változatos statisztikai fejezetekbe sűríti a magyar sportolók folyamatos győzelmes jelenlétét 23 nemzetközi seregszemlén. Az anyag csoportosításában az a cél is vezet, hogy segítséget nyújtson a fiataloknak a következő tanév során a „Mező Ferenc” Szellemi Diákolimpiára való felkészülésben. A kiadvány megjelenését szakszervezetünk jelentős mértékben támogatta, és olvasóink érdeklődő figyelmébe ajánlja.

Kik voltak ők valójában?

Írók-költők kézírásának nyomában

*József Attila valóban öngyilkos lett? Tudatosan vált Petőfi a nép költőjévé, és miért vonzódott Jókai a tájleírásokhoz? Eszünkbe jutott már, mi játszódhatott le Kólcseyben a Himnusz írása közben, mi volt a valódi véleménye Kosztolányinak Ady Endréről, és hogyan őrizhette meg Radnóti belső harmóniáját a munkatáborban is? Ezekre a kérdésekre a grafológia tudományának segítségével ad választ a **Kik voltak ők valójában?** című grafológiai személyiségelemző sorozat első kötete, mely költőink kézírását elemzi. Az elemzéseket SOÓKY ANDREA, grafológus és okleveles írásszakértő készítette, akinek írásai számos új részlettel gazdagítják nagyjaink jellemrajzát. Az elemzésekből részletek olvashatóak a www.konyvonline.hu/grafologia weboldalon. A sorozat további - decemberig megjelenő - kötetei történelmi személyek, tudósok és feltalálók, színészek kézírását elemzik. **Kiadja a DFT-Hungária Kiadó.** A könyvet Oroszlán Éva, a FISZ munkatársa szerkesztette és látta el ismertető szöveggel. Úgy véljük, az ember érdekvédelmét szolgálja ez a különleges „rejtvényfejtő” mű.*

A kiadó engedélyével szabadon felhasználható részletek a könyvből:

ÁLLÁSINTERJÚ A XXI. SZÁZADBAN

Komoly és tudományos alapokon nyugvó, mégis játékos időutazásra hívjuk a kedves olvasót. Képzeld el, hogy a könyvben szereplő írók és költők egyszer csak itt teremnek köztünk, de nem közismert emberként, hanem teljesen ismeretlenül. Egy állásközvetítő céghez beadják kézzel írt önéletrajzukat, hogy adottságaik, képességeik és hozzáállásaik alapján ajánljanak nekik megfelelő foglalkozást és munkakört. A karrier-tanácsadás alapját tehát a már elkészült grafológiai szakvélemények képezik.

Közös vonás bennük, hogy mindnyájan olyan nagy mértékű szellemi nyitottsággal rendelkeznek, mely talán annak a kornak a lehetősége volt csak. Saját korukban megtalálták, hol tudnak értékeket teremteni, ám ez nem mindig társult az anyagi javakkal. Más világ volt akkor, más értékrenddel és motivációkkal. Akkor ki tudták élni szellemi nyitottságukat, az információáramlás közel sem volt olyan gyors, így volt idejük kikristályosodni az értékeknek. Olyannyira, hogy a mai, megváltozott értékrendű világban is talpon tudtak maradni. A mai, rohanó világban olyan mértékben és mennyiségben áramlik az információ, hogy attól a mai kor embere gyakran már csak menekül. Egyre nehezebb kiválogatni és meglátni a valódi értékeket.

Nézzük hát, mit javasol az önéletrajzok és a vizsgált írásminták alapján a szakgrafológus?

KÖLCSEY FERENC

- **Javasolt munkahely jellege:** felnőttképző oktatási központ
- **Javasolt munkakör:** vezető
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): kifelé stabil személyiség, empatikus képessége nem túl erős, mégsem válik autokratá vezetővé. Uralkodási vágya nincs. Képességei alapján vezető. A racionalitások fontosak számára; nála csak a tettek beszélnek. Erős kritikus, amit az érzékeny emberek nehezebben tolerálnak. Fejlett intellektusú kollégák kellene mellé, s egy csoportfenntartó, aki az esetleges két tűz között harmóniát teremt a cél érdekében. A fejlődést helyezi előtérbe.

PETŐFI SÁNDOR

- **Javasolt munkahely jellege:** tréningcég
- **Javasolt munkakör:** csapatépítő tréner
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): jó kommunikációs készséggel és meggyőzőerővel rendelkezik, mely alapján képes elérni, hogy az emberek kövessék őt. Nagy előnye, hogy tud lelkesíteni. Szereplési vágya és önkifejező igénye mellett vannak erkölcsi normái, melyek szintén segítségére lehetnek munkája során. Nem egy emberrel kell foglalkoznia, hanem a csapattal. Végig tudja vinni őket.

JÓKAI MÓR

- **Javasolt munkahely jellege:** lapkiadó cég
- **Javasolt munkakör:** vezető szerkesztő
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): ötlethozó, kíváncsi, tudja, mi kell az emberek lelkeinek. Nemcsak az eredmény, hanem az ember is fontos számára, így

vezetői stílusát a demokratikusabb attitűd jellemzi. Nem túl nyitott, mégis odafordulással tud segítőkész lenni, így a csoportfenntartó szerepben is jó. A túl kemény utasítások viszont nehezebbre esnek, így lehet, hogy nem mindig tud nemet mondani. Uralkodásvágya nincs.

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

- **Javasolt munkahely jellege:** –
- **Javasolt munkakör:** tolmács
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): tudati nyitottság, gyors és rugalmas gondolkodás, lényegkiemelési képesség jellemzi. Kontrollját csak az önérzet oldaláról lehet kibillenteni. Emberi hozzáállásaiban néha kételkedő, de ez a munkakör kívül helyezi az ilyen jellegű problémákat, hiszen nem személyét érintő események zajlanak, hanem képességeit és szellemi tudását kell használnia. Mindemellet nagyon udvarias, diplomáciai és kommunikációs képessége jó. Ha akar, kiválóan tud bánni a szavakkal és az emberekkel.

ADY ENDRE

- **Javasolt munkahely jellege:** média, kereskedelmi televízió
- **Javasolt munkakör:** speciális terület, tudósító
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): nyitott, gyors gondolkodású, áttekinthető képessége jó. Kommunikációs és kifejezőképessége fejlett, kritikai képessége erős. Mindemellet rendelkezik némi empatikus és diplomáciai képességgel, de ezek változó mértékűek és helyzetektől függők. Énképe és stabilitása változó, de nagyon szuggesztív egyéniség, akire odafigyelnek az emberek.

JÓZSEF ATTILA

- **Javasolt munkahely jellege:** média, kereskedelmi televízió
- **Javasolt munkakör:** önálló műsor vezetője
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): nem kizárólag emberekkel kell foglalkoznia, hanem célokkal, mivel gyakran a végeredmény fontos a számára. Akkor tud mentálisan és pszichésen is kiteljesedni, és a maximumot hozni, ha reflektorfényben van, ha fontossága egyértelmű. Ilyenkor szellemileg „rezege”, és jó teljesítményre képes. Vezetői attitűdje nem stabil, és megjelenik benne némi autokrata és uralkodó hozzáállás is. Pszichés állapota nem állandó, így szüksége van egy háttércsapatra (vagy egy őt folyamatosan erősítő jobbkézre), mely mögötte áll, és támogatja. Sikerorientált, a kudarcot nehezen viseli. Nem kimondottan vezető típus.

RADNÓTI MIKLÓS

- **Javasolt munkahely jellege:** felsőfokú tanintézmény
- **Javasolt munkakör:** egyetemi tanár
- **Indoklás,** mely a jelöltnek a munkakör betöltéséhez megfelelő adottságait és személyiségjellemzőit sorolja fel (előnyök és hátrányok): mélyről jövő, tiszta rálátás, mely mind a munkában, mind az emberi kapcsolatokban könnyebb eligazodást ad. Tud példát mutatni: akaratból és alázatból, hitből és elfogadásból, tudásból és emberségből.

HAZAI MOZAIK

Felnőttképzésünk a munkaerőpiac tükrében

Erről tanácskozott az Országos Felnőttképzési Konferenci 2005. szeptember 22-24. között Hajdúszoboszlón. A rendezvény támogatója a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium (FMM), védnöke az Országos Felnőttképzési Tanács (OFT), rendezői pedig a Nemzeti Felnőttképzési Intézet (NFI) és a Felnőttképzők Szövetsége.

A plenáris előadók között volt *Csizmár Gábor* miniszter, aki a foglalkoztatáspolitikai szemszögéből szemeztette a kormány száz lépéséből. *Bihall Tamás*, az Oktatási és Szakképzési Kollégium elnöke a gazdaság és a felnőtt szakképzés kapcsolatát boncolgatta és tette meg a kamarai javaslatokat erre vonatkozóan. Az LLL (az egész életen át tartó tanulás) aktuális feladatait, a HEFOP pályázati lehetőségeket és a FCK 2005. évi felhasználási irányait ismertették a FMM munkatársai. Hallhattunk az OKJ átdolgozásának szükségességéről *Szilágyi Antal* úrtól, az OFT elnökétől, majd *Nagy Lászlótól* a NSZI főigazgatójától, aki az EUROPASS strukturájáról, tartalmáról szolt intézetének feladatai mellett. Ezt csak a NFI oldaláról világította meg *Zachar László* igazgató úr is. *Jakab János* helyettes államtitkár úr beszélt a szakképzés-fejlesztési stratégiáról, melyet kötetben és a honlapon (mint általában a többi esetben is) olvashatnak az érdeklődők.

A zárónapon a szakmai és civil szervezeteknek, a médiumoknak szerepéről, valamint az európai gyakorlatokról volt szó. Számomra – aki évtizedek óta dolgozom felnőttekkel – azonban, noha a követendő elveket, a helyeslendő szigorításokat, a fokozottabb ellenőrzést elfogadom, aggodalomra ad okot, hogy a szakképzés, az át- és továbbképzés hansúlyozása folyt itt is, akkor, amikor köztudottan nagy problémák vannak az általános képzés területén. Nemcsak a minőség (megfelelő kompetenciák hiánya), hanem a mennyiség is. Még mindig nagy probléma az iskolát végzettség nélkül (köztük az általános iskolát) elhagyók, lemorzsolódók nagy száma, utolérhetlensége. Ezt a réteget nem akarja vállalni a felnőttképzés! Az OM viszont nem helyez (anyagi erőltetésre hivatkozva) kellő súlyt ennek a gondnak megoldására. A két rivális minisztérium között – úgy tűnik – elvész az igazi LLL ügy! Pontosan ezért tehát nem rivalizálni, hanem együttműködni kellene!

Kis Attiláné,

a PSZ Felnőttképzési Tagozatának elnöke

Felvételi esélylatogatás ...

Az Oktatási Minisztérium felvételi eljárással és pontszámítással kapcsolatos jövő évi kormányrendelet-tervezete olyan változtatásokat tartalmaz, melyek befolyásolhatják a most érettségire készülő diákok előre eltervezett továbbtanulási szándékát, ugyanis arról van szó, megváltozik jövőre a tervek szerint a felvételi pontszámítás rendszere.

Ami az elképzelésekből máris kiolvasható: a 2006-ban érettségiző diákok arra számíthatnak, hogy jobban meg kell küzdeniük a felvételi pontokért.

Kötelezővé most még ugyan nem teszik, de az egyetemek és főiskolák javasolják a diákoknak az emelt szintű érettségit. Nem elképzelhetetlen, hogy a későbbi időszakban a felsőfokú oktatási intézménybe csak emelt szintű érettségi eredményének a birtokában vesznek föl hallgatókat. A döntéshez a 2005-ös év érettségi tapasztalatai vezethetnek. Az elmúlt tanévben a bölcsész 2 (nyelvszakok) kivételével sehol sem volt követelmény az emelt szintű vizsga. A felvételihez elvileg elégnék kellett volna lenni a középszintű érettséginek. A gyakorlatban azonban a középszintű érettségivel nehéz volt bejutni a „népszerű szakokra”, még akkor is, ha valaki kitűnőre érettségizett és a hozott pontszámai is jók voltak.

A kitűnő középszintű érettségi ugyanis csak 120 pontot ért. A közvélemény szerint favorizált szakokra pedig 135 fölötti pontszámok kellett.

Így az elmúlt tanévben ezekre a helyekre csak azok nyerhettek felvételt, akik 7-7 többletpontot érő emelt szintű érettségit, illetve nyelvvizsgát is tettek.

A felsőfokú felvételi kulcsa tehát az emelt szintű érettségi.

Dr. Pataki Mihály,

a PSZ Országos Intézményvezetői Tagozatának elnöke

A kiszervezés tanulságai Kaposváron

A közétkeztetés nemcsak Kaposváron, máshol is sokba kerül, legalábbis addig, amíg nem adják át a feladatot és a konyhákat vállalkozónak. Az 1997 óta tartó kisebb változtatásokat végrehajtó kaposvári képviselő-testület *Szita Károly* polgármester vezetésével 2003 tavaszán szánta rá magát erre a „nagy” tetre. Ennek egyik oka a konyhákban dolgozó közalkalmazottak garantált, 50%-kal megemelt bére volt. 2004. november 1-jén lépett be a budapesti vállalkozó, a PENSIO 17 Kft. Sokat ígért, kis rezssivel vállalta az összes önkormányzati konyha üzemeltetését. A dolgozók, nem csak a PSZ-tagok, mindent tudtak a továbbfoglalkoztatási kötelezettségekről, mégis csak kb. 60%-uk vállalta a munkát az új munkáltatóval. Mára ezek az asszonyok is bánják akkori döntésüket.

2004. október 25-én alig világitott teremben, tömegesen vették át az új munkaszerződésüket, de csak az aláírás után derültek ki a problémák: 44 órás munkahét, csak 1 évig érvényes garantált bér, jogszabályok hibás idézése stb. A dolgozó kötelezéseit felsorolja, ám jogairól szó sem esik. A PSZ közbenjárására később ezeket a munkaszerződéseket kicserélték. A vállalkozó változatlanul vette át az egész rendszert, de egy hónap múlva a polgármester hozzájárulásával már összevont, létszámot csökkentett. Az első hónap sok reklamációval telt el, de itt még a megértésre kértük a dolgozókat, hiszen minden áttállás nehéz, év közben pedig még nehezebb! Munkaidő szigorúan 7-15-ig, csak ezt lehet beírni és aláírni. Túlórászás spontán módon sok volt, de mivel nem előzetesen rendelték el, a fizetésen nem látszott meg. 34 fő volt oly bátor és kitartó, hogy a PSZ tagja maradt, és néhány új tagunk is lett, miután látták, hogy a munkavállalókkal senki más nem törődik, 2005. február 1-jén belőlük alakult a Kaposvári Körzeti Bizottság Közétkeztetési Alapszervezete, ám maguk közül tisztségviselőt nem mertek választani, képviselőikre „megválasztották” a PSZ városi titkárát. A Kft.-nél tisztelettel bejelentkeztem, hivatkozva az Mt.-re, amely megengedi, hogy a dolgozók érdekében nem cégbeli dolgozó is eljárhat, ha egyébként ugyanannak a szakszervezetnek a tagja. Választ erre a levélre sem kaptam.

2005. júniusban írt 3. tértivevényes levelemben újra felhívtam figyelmüket az Mt. II. fejezetére, és az esetleges fizetés nélküli szabadság törvénytelenségére. Nem akar velünk tárgyalni, de ezt az intelmet lehet, hogy figyelembe vette, mert ilyen további panasz nem érkezett hozzám. A dolgozóknak megtiltotta a cégen kívüli szakszervezeti tagságot. Bemutatta azt a szakszervezetet (VISZ), ahová be lehet lépni, a kollektív szerződés tervezetét, amit a dolgozóknak írásban, névvel kellene véleményezni. Még a mi alapszervezetünk sem alkalmas kollektív szerződés kötésére, mert nincs választott tisztségviselője. Ám az általa kijelölt szakszervezeti titkár mellett még tag sincs. Természetesen nem volt ÚT-választás, ahol az arra alkalmas szakszervezet reprezentativitást szerezhetett volna. (Ez pedig határidős!)

Nyár végén a szülők mozgolódására – hiszen a nyári étkeztetés is egyre több problémát jelentett – újra a média figyelmébe került a Kft., és jelenleg is foglalkoznak velük (TV, Somogyi Hírlap), de csak a minőséggel. A lehető legszélesebb közvéleménykutatás után, remélem, még ebben az évben a PSZ kaposvári szervezete komplex összeállítást készít a Kft. első éves működéséről. Szigorúan a törvények mentén a szolgáltatás minőségét és a dolgozók helyzetét vizsgáljuk. Megkérdezzük a gyerekeket (szülőket), az intézmények dolgozóit és a szociális gondozó ápoló betegeit. „Megkérdezzük az embereket!”

Az önkormányzat 100 millió forintot takarított meg a közétkeztetésen az elmúlt 1 év alatt. Ez nagyon erős év a jelenlegi forma további fenntartása mellett. Megértjük, ha a régi módon már nem megy, de a türethetelenhez nem kívánunk statisztálni. Ugyancsak türethetetlen a dolgozókkal szembeni eljárás is, amelynek során az igazgató-tulajdonos kíván rendelkezni a dolgozók szakszervezeti hovatartozása ügyében, mintegy „betiltva” a PSZ tevékenységét a cégnél.

Sajnos csak így, véletlen információk alapján, egyoldalú levelezéssel tudok a dolgozókról valamit tenni, mert számomra eddig elképzelhetetlen félelemmel találkozom. Jogos jussukért utólag sem akarnék szembe szállni a munkáltatóval. Már az is haladás, hogy a felmondásuk után legalább panaszokodnak, és az így szerzett információk alapján a többiekért meg tehetek valamit.

Konecsni Sándor, a PSZ Kaposvár városi-körzeti titkára

Ezzel a címmel a sajtóorgánumban tallózza a velünk vagy rólunk készült írásokból közlünk összeállítást. Így egyrészt egy csoportba gyűjtve áttekintést kaphatunk arról, hogy milyen információk jutottak el gondjainkról, eredményeinkről a társadalomhoz, másrészt azt is láthatjuk, melyek azok a lényeges problémák, törekvések, amelyek még nem vagy nem kellő módon váltak ismertté. Egyszerre célunk tehát a tájékoztatás és tájékozódás.

NÉPSZAVA

(2005. X. 12.)

Ismét lehet 13. havi bér

A kormány tervei szerint ismét bevezetnék a közszférában a 13. havi bért, sőt már az idei évre is járna a juttatás, amit jövő januárban fizetnének ki. Legalábbis ezt tartalmazza az az előterjesztés, amelyről az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács tegnapi ülésén egyeztettek. A Szakszervezetek Együttműködési Fórumának alelnöke, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy mivel az év elején fizetett nulladik havi juttatás szintén a 2005-ös évre szól, és ezt a munkavállalók nagy része megkapta, így lesznek olyanok, akik ideiglenes munkájuk után kéthavi ráadáspénzt kapnak. *Varga László* elmondta: például, ha egy pedagógus tavasszal tért vissza a gyestről, akkor a szabályozás kizárta a nulladik havi juttatás köréből, ám most azt az Abdöntés következményeként megkapja, illetve a szintén 2005-re szóló 13. havi juttatás részarányos részét is. A szabályozás módosítását egyébként az Alkotmánybíróság szeptemberi döntése kényszerítette ki, amely megsemmisített bizonyos rendelkezéseket az átalakított rendszerben.

A mostani változtatás célja, hogy kárptólják azokat, akik a nulladik havi rendszerre átalakított szabályozás miatt hátrányba kerültek. *Varga László* elmondta: senki nem tudja pontosan, hány embert érint ez, de több ezerre, esetleg tízezres nagyságrendűre tehető a számuk. (...)

(2005. X. 14.)

Aggódik a Pedagógusok Szakszervezete

A Pedagógusok Szakszervezetének (PSZ) elnöke szerint az oktatás finanszírozására jövőre szánt összeg nincs összhangban a meghirdetett, európai színvonalhoz igazodó, tudásalapú társadalom megteremtésének céljával. *Varga László* utalt rá, a több mint negyven közoktatási normatíva közül több mint tíz csökken, és tíznél kevesebb azok száma, ahol az előirányzott normatíva több a tavalyinál. Sajnálatosnak tartotta, hogy várhatóan mintegy 8,89 százalékkal csökken a nem magyar nyelven folyó nevelés és oktatás, valamint a roma kisebbség oktatásának támogatása, a pedagógus-szakvizsgáé és továbbképzésé pedig 37,33 százalékkal. Az Oktatási Minisztérium szerint jövőre a felsőoktatás költségvetése jelentősen növekszik, a közoktatásé szinten marad. A változtatások lényege, hogy erősödik a rászorultsági elv, egyszerűsödik a normatívák rendszere.

MAGYAR NEMZET

(2005. X. 14.)

Kifizetik az elmaradt béreket

Visszaállítja a kormány a 13. havi bér rendszerét a nulladik havi juttatási forma helyett. (...)

Jövő január 16-ig kifizetik az elmaradt 13. havi béreket – jelentette ki *Varga László*, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke. Hozzátette: az Országos Közalkalmazotti Érdekegyeztető Tanács (OKÉT) egyetértett a problémát orvosló törvénytervezettel. (...) Jövő januárban az idei 13. havi bért fizetik ki. Azok tehát, akik mindvégig munkaviszonyban voltak, nem kapnak több pénzt, őket ugyanis nem érintette hátrányosan a szabályozás. Azok viszont, akik tavaly vagy idén nyugdíjba vagy gyestre mentek, ténylegesen elestek egy juttatástól. *Varga* szerint ők most megkapják a pluszpénzt.

Az érdekvédő a jövő évi bérek kapcsán lapunk kérdésére azt mondta: a GDP-növekedéssel arányosan, reálértéken 3,5-4 százalékos emelést szeretnének érvényesíteni. A kormánytól egyelőre nem kaptak bérájanlatot. (...)

NÉPSZABADSÁG

(2005. X. 6.)

Kis segítség kis iskoláknak

A kormány változtatott eddigi álláspontján, jelesül azon, hogy azokon a településeken, ahol a demográfiai helyzet és az önkormányzat gazdasági helyzete nem teszi lehetővé a fenntartását, meg kell szüntetni az iskolát – jelentette ki két hete *Gyurcsány Ferenc* kormányfő. Tehát a miniszterelnök szerint a jövőben az alsó tagozatos oktatást diáklétszámtól függetlenül meg kell tartani minden településen.

Árok Antal, a Pedagógusok Szakszervezetének alelnöke szerint a jövő évi költségvetés tervezetében a közoktatási normatívák nem változnak olyan irányban, hogy az biztosítaná a feltételeket az iskolák megtartásához. Leszögezte: nem elég deklarálni azt a szándékot, hogy maradjon meg minden településen az alsó tagozat – amivel egyetértenek –, a szükséges forrásokat is meg kell teremteni hozzá.

A kormány eddig abban látta a probléma megoldásának kulcsát, hogy ahol nincs elég gyermek és pénz, ott össze kell vonni az iskolákat. Ezt ösztönözte az idei tanévkezdésre időzített finanszírozási változtatás is. (...) *Arató Gergely*, az oktatási tárca politikai államtitkára elmondta: változás lesz az is, hogy egységes kistéleplési normatívát vezetnek be a közoktatásban. Az idén a kistéleplési alsó tagozatok – mérettől és iskolatípustól függően, hatféle jogcímen 12-25 ezer forintnyi kiegészítő támogatást kaptak az alapnormatíván felül. Jövőre ez egységesen minden kistéleplésen 25 ezer forint lesz. *Arató* szerint azért nehéz a költségvetés tervezetében meglátni a pluszforrásokat, mert azok a kistérségi együttműködés finanszírozásában jelentkeznek. A részletes elosztást a költségvetési törvény végrehajtási rendelete szabja meg. Az államtitkár közölte: a kormány a társulások keretén belül képzeli el az alsó tagozatok helyben tartását. (...)

MAGYAR HÍRLAP

(2005. X. 14.)

A pedagógusok szerint hátrányos a költségvetés

Bírálta a jövő évi költségvetés közoktatási normatívákra vonatkozó passzusait a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke, *Varga László*. Az oktatási tárca szerint jövőre 2,6 százalékkal csökkennek az önkormányzati oktatási támogatások, de a gyermeklétszám, az áfa és az egészségügyi hozzájárulás csökkenése ezt kompenzálja, így a finanszírozás szinten marad.

METRO

(2005. X. 14.)

Megkapják az elmaradt bért

Az elmaradt 13. havi bért 2006. január 16-ig kifizetik a pedagógusoknak. Az Országos Közalkalmazotti Érdekegyeztető Tanács ülésén a vonatkozó törvénytervezetet támogatta a szakszervezeti oldal – közölte *Varga László*, a Pedagógusok Szakszervezetének elnöke.

KÖZNEVELÉS

(2005. IX. 16.)

Hét lépésre tíz pont

A Pedagógusok Szakszervezete jelentősnek tartja és támogatja a kormány közoktatást érintő hét lépését, de úgy gondolja, hogy annak részleteiről egyeztetéseket kell folytatni. Ennek alapját tíz pontban határozták meg. Egyetértenek a miniszterelnökkel abban, hogy az oktatás esélyteremtő szerepét növelni kell, de ahhoz elengedhetetlen például a pedagógusbérek rendezése vagy az infrastrukturális fejlesztés. Mindezt

Varga László elnök mondta sajtótájékoztatóján. Felhívta a figyelmet arra, hogy a tanév ideje alatt ismét parlamenti választások lesznek, és arra kérte a pártokat, kerüljék el az iskolákat, hogy azok ne váljanak pártpolitikai harcok színterévé. (...)

MENTOR

(2005. IX.)

Hét lépésre tíz pont

A Pedagógusok Szakszervezetének vezetői tanévnyitó sajtókonferencián ismertették tízpontos válaszukat, melyet a kormány 100 lépése – s ezen belül is a hét közoktatással foglalkozó felvetés – nyomán fogalmaztak meg.

Varga László elnök elismeréssel szökött arról, hogy a közoktatás megfelelő helyet kapott az intézkedések közt, de elengedhetetlennek tartja, hogy a költségvetésben teremtsék meg az anyagi és szakmai feltételeket. De legalább ennyire fontos, hogy megfelelő egyeztetés legyen minderről a szociális, érdekvédelmi partnerekkel. Mielőbb rendezni kell a 13. havi fizetés, illetőleg a „prémiumévek” programjának ügyét is. (...)

Szlankó Erzsébet alelnök a térségi integrált szakmunkásképzéssel kapcsolatosan említette, hogy óriási reform előtt áll a munkaerő felkészítése a következő időszakban – s bizony, nem kis problémákkal.

Arról már *Árok Antal* alelnök szökött, hogy három-ezer óvónő és tízezer általános iskolai tanár lett állás nélküli a közelmúltbeli iskolai összevonások, átszervezések következtében, s még az sem ellensúlyozza a helyzetet, hogy 15 ezerrel nőtt a középiskolai tanári állások száma. (...)

24 ÓRA (Komárom-Esztergom megye)

(2005. X. 14.)

Állásukat féltik a tanárok

Kemény bírálatot fogalmazott meg az oktatást érintő jövő évi költségvetés kapcsán a Pedagógusok Szakszervezete. *Varga László* elnök elmondta: mintegy ötven támogatási forma közül tíz teljesen megszűnik, számos esetben pedig csökken a juttatás összege. (...) Az elvonások pedagógusi állások megszűnését is eredményezhetik. *Varga László* a jövő évre vonatkozó bérekről elmondta: a költségvetés jelenlegi állapota azt mutatja, hogy nehéz bértárgyalások elé néznie. A GDP-növekedéssel arányosan reálértéken 3,5-4 százalékos emelést szeretnének érvényesíteni. Bérájanlatot még nem kaptak, ezt várják. (...)

ZALAI HÍRLAP

(2005. X. 4.)

Később fizetnek

(...) A napokban kapták kézhez a fizetésüket a megyei fenntartású intézmények közalkalmazottai, s a számláról bizony hiányzott az esedékes béremelés összege. *Takácsné Barna Éva*, a Pedagógusok Szakszervezete megyei, városi titkára arról értesítette lapunkat, hogy nem fogadják el ezt a helyzetet.

– Mégpedig azért, mert nem egy hirtelen elhatározott béremelésről van szó, hanem olyanról, amiről már év elején tudni lehetett, és a fenntartónak evvel számolni kellett – hangzottatta a szakszervezeti titkár. Mint mondta, levelet fogalmaznak az intézményigazgatóknak, mint munkáltatóknak, per előtti egyeztetést felajánlva. Ugyanis az a faramuci helyzet, hogy per esetén nem a fenntartó, hanem a munkáltató áll a bíróság elé...

Kiss Bódog Zoltán, a megyei közgyűlés elnöke megkeresésünkre elmondta, nem tagadták meg a béremelést, hanem átmeneti forráshiány miatt, további intézkedésig, a kifizetését felfüggesztették. (...)

Diploma: megéri a pénzét

Míg egy középkorú osztrák diplomás férfi 45 százalékkal keres többet középiskolát végzett társánál, addig Magyarországon a diplomások bérelőnye 103 százalék – derül ki abból a diplomák piaci értékével foglalkozó kutatásból, amit a Magyar Tudományos Akadémia két kutatója, *Kertesi Gábor* és *Köllő János* készített. (A bérszínvonal azonban mind a diplomások, mind a középiskolát végzettek tekintetében jelentős különbséget mutat, hiszen Ausztriában a keresetek az EU-átlag fölött vannak, Magyarországon viszont jelentősen elmaradnak attól.)

A pályakezdő diplomás bérek csökkenni kezdtek az utóbbi években, és ezt a fiatalok a megfelelő feltételeket kínáló munkahelyek hiányaként élik meg. Ez akkor is igaz, ha végül igen kevés kivétellel mindenki elhelyezkedik, ráadásul jóval magasabb bérekkel mint 10-15 évvel ezelőtt – fejtette ki Köllő János. A kutató elmondása szerint a rendszerváltást követő tíz év olyan aranykor volt a diplomásoknak, melyet a ma frissen végzettek már nem élvezhetnek, hiszen a diplomás álláshelyek ma már nem bővülnek olyan ütemben, és az álláskereső folyamatok is hosszabbak lettek. Ám a helyzet csak látszólag sötét: a diplomások körében még mindig alacsony a munkanélküliség, a bérek is magasabbak, illetve a felsőfokú végzettségük tudnak a legkönnyebben pályát váltani, módosítani.

A kutatás szerint napjainkban több mint ötvétezer diplomás lép ki évente a főiskolákról és egyetemekről, az elvégzett vizsgálatok pedig az egyetemi végzettség további leértékelődéséről adnak számot.

A kutatók az életkor és a diploma megszerzése szerint vizsgálták azt is, hogy melyek a fiatalodó, gyorsan bővülő, új álláshelyeket teremtő foglalkozások, és melyek azok, ahol inkább az előregedés jellemző.

<i>Előregedő</i>	orvos, szakorvos, általános iskolai tanár, intézeti oktató, nevelő
<i>Stabil</i>	országos és önkormányzati vezető, költségvetési intézményvezető, középiskolai tanár, vezető (kereskedelem, vendéglátás, építőipar)
<i>Fiatalodó</i>	gazdasági felsővezető, vezető (közgazdasági, pénzügyi, marketing, műszaki területen), számítástechnikai szakember, gazdasági és jogi területen dolgozó, magasan képzett ügyintézők

Az előregedő szakmák hátterében Köllő János szerint az áll, hogy az orvosképzésben nem történt érdemleges bővülés a felsőoktatásban, a tanárszakokon végzett fiatalok nagy része pedig nem az oktatásban helyezkedik el az egyre kevesebb álláshely miatt. A béreket nézve leginkább a fiatalodó csoporthoz tartozók élhették – és élhetik – meg a magasabb fizetés adta örömeit. *(Forrás: Egyenes út az egyetemre)*

Borban az igazság?

„Absztinencia – rizikó a szívnek?” „Bor – csodafegyver az érlelmeszedés ellen...” Ezek a megállapítások nem a vincellérek szlogenjei, hanem a legújabb kutatási eredmények. A bor és az egészség nincsenek egymással ellentmondásban, sőt: a szőlő leve sok erőt ad...

Mi teszi a bort egészségessé, mi különbözteti meg a többi alkoholtól? A benne levő sok értékes összetevő: az *ásványi anyagok, nyomelemek és vitaminok* mellett elsősorban a bor *polifenoljai* fejtenek ki pozitív hatást a szervezetre.

TUDDTA? A polifenol a szőlő szín-, cserző- és aromaanyagainak gyűjtőfogalma, mely minden borban megtalálható, mindegy, hogy fehér- vagy vörösborról van-e szó.

A „bormedicina” legfontosabb hatása éppen a *szívinfarktus rizikójának csökkentése*. A bor ugyanis nemcsak *növeli az artéria falának rugalmasságát*, hanem gondoskodik a „rossz”, tehát már oxidálódott *LDL-koleszterin kiselejteséséről* és a „jó” *HDL-koleszterin koncentrációjának egyidejű emelkedéséről* is. És mi haszna lesz mindebből az artériának? Az *LDL-koleszterin* nagy szerepet játszik abban, hogy az érfalon lerakódások képződjenek. Ha csökken a koncentrációja, az artériák átmérője elég nagy marad ahhoz, hogy a vér akadálytalanul tudjon átfolyani és a *szívet optimális mennyiségű oxigénnel lássa el*. Ez pedig ideális az infarktus megelőzése szempontjából.

Szőlő és bor mindenkor

Lapunk októberi számában rendszeresen e témakörben állítunk össze gyűjteményt: verseket, bölcs mondásokat, szólásokat, közmondásokat. Bőséges a választék, hiszen költőink, embertársaink nemcsak szívesen isszák a jó bort és csipegetik a finom szőlőt, hanem szép és bölcs gondolatokat is megfogalmaznak erről. Mindebben nyilván a bor kedvező, gondolatserkentő hatása is közrejátszik. (Sok magyar szólás is erről tanúskodik: Jó bor mellett lehet jó verset csinálni. A bor meghajtja a dalost. A bor kimondhatja az emberrel az igazat. A bor tudóssá teszi az ostobát is. Stb.) Ráadásul a legújabb kutatások azt is bizonyítják, hogy a mértékletes borfogyasztás az egészség megőrzéséhez, a hosszú élethez is hozzájárul. Sőt amerikai kutatások azt is igazolták, hogy a borfogyasztók nemcsak egészségesebbek, hanem okosabbak, jobban képzettek és gazdagabbak is az átlagnál. Koccintsunk tehát! Egészségünkre!

SZERELEM ÉS BOR

Azt mondom, amit mindig mondok: Ne háborgassanak a gondok, Ne háborgassanak bennünket! Legyen vidámság, tréfa, nesz; Ifjak vagyunk és ifjúságunk Idő jártával odalesz.	Midőn a szerelem kertében A nap tikkasztón süt az égen: Térjünk hús árnyékú lugasba A borygymölcs tökéihez. Igyunk! pénzünk van, hátha pénzünk Idő jártával odalesz.
Járunk a szerelem kertében, Virág ott nyílik minden lépten; Ha meg talál tükéje szűmi: Illatja gyógyulást szerez. Szeressünk! mert erőnk, szeretni, Idő jártával odalesz.	E kép a legszebb élet képe; Adjunk érte bűt cserébe, Mint fellegekre a szivárvány, Reánk mosolygani fog ez, Ha majd derengő ifjúságunk Idő jártával odalesz.

(Petőfi Sándor, 1844)

MIRCHOND: HOGYAN FEDEZTÉK FEL A BORT PERZSIÁBAN

Dzsemid idejében ismerték meg a szőlő bíbor levét is, mely nemcsak az életerők tápláló szelleme, de a legjobb ifjító balzsam az orcák számára is. Így beszéltek el a bor felfedezését:

A szőlő, e legkedvesebb gyümölcs, nem állja az évszakok váltakozását, a hideg beálltát. De sokan vágytak rá, hogy télen és tavasszal is élvezhessék. Dzsemid ezért megparancsolta, hogy a szőlőszemekből préseljék ki nedvüket, s naponta vigyék színe elé, hogy nyelvvel vizsgálhassa meg természet-állapotát. Így is lett, míg nem a lé keserűvé vált. A király azt hitte, most már mérge, és megparancsolta, hogy zárják el az edényt biztos helyre. Valamivel ezután történt, hogy a király egyik szépséges rabszolgánóját fejfájás gyötörte, de olyannyira, hogy véget akart vetni életének. Ehhez a jól elzárt halálos mérget választotta. De alig nyelt le belőle néhány cseppet, erőt érzett magában, és visszatért belé az életkedv. Fájdalma enyhült. Ivott még a nedűből, mire elaludt, noha már napok óta nem tudta lehunyni a szemét. Egy nap, egy éjjel aludt egyfolytában, s mire felébredt, minden baja elmúlt. A dolog fülebe jutott Dzsemidnek, igen megörvendeztetette, magasztalta hát a bort, italává tette és rászoktatta egész népét. Mivel pedig a bor sok beteget meggyógyított, királyi orvosságnak nevezték el.

Baldinus Camerarius: Ha bort iszom, úgy beszélem a latint, mint saját nyelvet, ha kétszer vagy háromszor is ittam, tanítómester vagyok bármilyen tudományban.

Tóth Árpád: Pajtás, igyunk, vad a világ, / Setét kohójú hámor, / De édes kert a szerelem, / S szelíd lugas a mámor, / Legyen ma társunk Bacchus úr / S a rózsásfürtű Ámor!

Hamvas Béla: Mámoranatómiám főtétele: minden mámor gyökere a szerelem. A bor folyékony szerelem, a drágakő kristályosodott szerelem, a nő az élő szerelem. Ha még hozzáteszem a virágot és a muzsikát, akkor tudom, hogy ez a szerelem színeiben ragyog és énekel és illatozik és él és megehetem és megehetem.

Magyar szólások, mondások: Búsul, mint akinek szőlőjét elverte a jég. (Sajnos idén az ország több részén megesett ez, például Nagykanizsa környékén.) Ki a szőlőt feltalálta, az volt ám az ember! Még nagyobb volt az, aki a borcsinálást is kifundálta. Vén emberek bor a patikája. Van a bornak titka, csak meg kell ismerni. Új szalonna, óbor, soha jobbkor. Többet beszélnek bor, mint étel mellett. Tónak kékény a bora, vadalma a fügéje. Szézzita magát borrar, mint jó pióca vérel. Szerelem, éj és bor sok boldogsággal (bolondsággal) forr. Szaga után borra, mint a jó vizsla a nyúlra. Sokat tud a bor, lásd, milyen sokat beszélnek tőle. Sajton korcsolyáz a bor. Óbornak, ó leánynak nem egy áron az itejeje. Mulassunk, ha kifogy a bor, hozassunk. Minden jó bornak ki kell formi magát, minden jó embernek ki kell adni magát. Még a vén embert is táncba viszi a bor. Megiszom a jó bort csutora nélkül is, ölelem a rózsám nyoszolya nélkül is. A jó bor legyen katolikus hitében (erős), legyen református (tisza), legyen zsidó (kereszteletlen) és legyen lutheránus (se nem hideg, se nem meleg). Igyál bort, de ne sokfélét. Ha a magyar bor nem is volna olyan, mint a miccsodás, minden bornál mégis jobb volna. Gyermekre madarat, vénemberre ifjú menyecskét, németre bort ne bizz! Egyórai tojás, egy napi kenyér, tizesztendős hal, hatusztendős bor, 16 esztendős leány, harmincztendős jóakaró kellemetes. Cifra kulacs, veresbor, miránk is kerül a sor. Bort megissza magyar ember, jól teszi, okkal-móddal meg nem ártathat a szeszi. *A. A.*

AZ MKB NYUGDÍJPÉNZTÁR MINDIG A LEGJOBBAK KÖZÖTT

Közismert, hogy a PSZ által alapított Pedagógus Nyugdíjpénztár 2000 januárjában fuzionált a Magyar Külkereskedelmi Bank (MKB) Nyugdíjpénztárával, és azóta annak Pedagógus Tagozataként működik. Sok minden mellett szól, hogy jól döntöttünk. Többek között az is, hogy az MKB gondolja az egyik legjobb hozammal és legkisebb költséggel működő nyugdíjpénztárat. Ezt jelzi az is, hogy folyamatosan újabb és újabb nyugdíjpénztárak csatlakoznak hozzánk. A magas hozam, az alacsony működési költség, valamint a 30%-os adókedvezmény egyértelművé teszi, hogy az MKB önkéntes nyugdíjpénztári tagjának lenni a legjobb és a legbiztonságosabb befektetés! A fiatalok számára pedig a magán-nyugdíjpénztári ág nyújt kedvező lehetőséget.

A Nyugdíjpénztár **vagyona** 2005 októberében **megaladta a 95 Mrd Ft-ot**. A pénztár a hosszú távú konzervatív befektetési politikáját folytatva a korábbi évekhez hasonlóan várhatóan **kiemelkedő, tíz százalékos jelentősen meghaladó hozamot ér el**. Tagjaink már jól tudják, hogy miért érdemes pénzüket ide befektetni. Mások figyelmét is érdemes felhívni erre.

Az MKB Önkéntes Nyugdíjpénztárban

- A befizetett összeg egyéni számlán halmozódik, s a nyugdíjpénztár eredményes befektetése révén is gyarapodik. Az állami nyugdíjtól eltérően örökölhető is.
- A megtakarítások (egyéni befizetések) után ma is jelentős (30%-os) adókedvezmény vehető igénybe, s a tagdíj egészét vagy egy részét a munkáltató (intézményfenntartó) járulégmentesen átvállalhatja.
- A befizetések nemcsak az idős kor biztonságát szolgálják, hanem egyúttal a legeredményesebb hosszú távú befektetések is. Az adókedvezmény és a realizált hozam együttesen többszöröse a banki betétek, értékpapírok kamatának.

Használjuk ki maximálisan az önkéntes nyugdíjpénztári adókedvezményt!

A havonta rendszeresen fizetett (bérből levont) önkéntes nyugdíjpénztári tagdíjak az adókedvezmény adta lehetőségeket megközelítően sem merítik ki. Ezért 2005 végéhez közeledve felhívjuk a figyelmet az önkéntes pénztári **egyéni számlára történt befizetések kiegészítésére**, s ezzel az **adó-visszaigénylés** lehetőségére. Pénztártagjaink **adókedvezményt** alapvetően **egyéni tagdíjfizetésük, valamint a munkáltatók eseti támogatása (adománya)** után tudják igénybe venni.

Az **adókedvezmény mértéke** az egyéni számlára befizetett összeg 30%-a. Az adókedvezmények az egészségpénztári és nyugdíjpénztári befizetések után együttesen – maximum évi 130.000, illetve 100.000 Ft összegben – vehetők igénybe. A figyelembe vehető tagdíjfizetési felső határ életkor szerint alakul:

- az 1958. január 1-e előtt születettek esetében 434 ezer Ft (az adókedvezmény 130 ezer Ft, a nyugdíjba vonulásig);
- az 1958 után születetteknél és a nyugdíjasoknál 334 ezer Ft (az adókedvezmény 100 ezer Ft)

2005. évi befizetésként kizárólag a 2005. december 31-ig a Pénztár számlájára beérkezett munkáltatói és egyéni befizetéseket tudjuk figyelembe venni. Ezért célszerű a befizetéseket **december 16-ig** átutalni az MKB Nyugdíjpénztár önkéntes ágának 10300002-20381501-00003285 számú számlájára, vagy befizetni az MKB egyik bankfiókjába, vagy postán feladni. Kérjük minden esetben a tagi azonosító szám feltüntetését.

A nyugdíj- és az egészségpénztárak egyik fontos jellemzője, hogy a munkáltató támogatást adhat pénztártag munkavállalójának. A pénztárakba befizetett **munkáltatói tagdíj-hozzájárulás** vállalkozás érdekében felmerült költségként számolható el. 2004-től a **minimálbér 130%-ig (ez jelenleg 74 100 Ft)** az esetben is adó- és járulégmentes a támogatás, ha **az egészség-, valamint önszegélyező pénztári juttatás összevont összege, továbbá a nyugdíjpénztári támogatás önállóan sem haladja meg a minimálbér összegét (ez az összeg jelenleg 57 000 Ft/hó)**.

Az MKB Magánnyugdíjpénztár

A magánnyugdíjpénztárba történő belépés azt jelenti, hogy saját magunk befolyásolni kívánjuk nyugdíjünk közel egynegyed részének alakulását. (A nyugdíj további, mintegy $\frac{3}{4}$ -ed részét a továbbiakban is a TB nyugdíjrendszer biztosítja.) A hosszú évek befizetései és az inflációt várhatóan meghaladó mértékű hozam együttesen járulnak hozzá a nyugdíjasévek anyagi biztonságához.

Az MKB Nyugdíjpénztár magánpénztári ágának tagja lehet az, aki

- pályakezdő;
- jelenleg másik magánnyugdíjpénztár tagja és onnan át kíván lépni;
- 2004. május 1-jétől a Magyarországon első ízben munkát vállaló 42. év alatti külföldi állampolgár.

A magánpénztár esetében a tagdíjfizetés mértékét a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény szabályozza. A minimum mérték a kereset 8%-a. Ezt a tag vagy a munkáltató 10%-ra egészítheti ki. Amennyiben a pénztártag önként vállalja a kiegészítést, úgy adókedvezményben részesül. Ha a kiegészítést a munkáltató vállalja, úgy adókedvezmény nem érvényesíthető, költségként azonban elszámolható. Az alaptagdíj nem jelent többletterhet a pénztári tagoknak, mert a tagdíj és társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe fizetendő járulék együttes összege megegyezik azzal a járulékfizetési kötelezettséggel, amelyet a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben maradónak kell teljesíteniük.

Ezért is **várjuk mind pályakezdő pedagógusok, mind az Ön ismeretségi körébe tartozók** minél szélesebb körének belépését.

Az MKB Nyugdíjpénztár előnyös érdekeltségi rendszerben alkalmaz szervezőket E feladatra várjuk a pedagógusok, a közalkalmazottak jelentkezését is. A feltételekről a 268-8268-as telefonszámon adunk tájékoztatást.

MKB Nyugdíjpénztár

Internet: www.mkbnyp.hu; e-mail: ugyfel@mkbnyp.hu
Ügyfélszolgálat: 1053 Bp., Hercegprímás u. 22-24.
Tel.: 268-7001; fax: 268-8416 pedagógus tagozati inf.: 268-7594